

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, L. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28-10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. csererii de insc. în Reg. publ. per 934-1936.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: Dr. VÁRNAY ELEMÉR

Tegnap délben

pontban tizenkét órákor messzi északon beszün-
tették a hadműveleteket. Elhallgattak az ágyúk,
elnémultak a gépfegyverek, az előőrsök vissza-
vonultak fedezékeikbe és a madáremberek is el-
pihentek. Petsamótól Viipurig az eddigi harci
láрма helyét a csend foglalta el: Finnország és
Szovjetország megállapodtak a békefelté-
telekben. Három és fél hónapon át a legször-
nyűbb, a legvéresebb tusa folyt a négymillió
finn nemzet és a százhatvan milliós orosz szov-
jettömeg között. A háború, de a béke megkötése
is nagy áldozatokat jelent a finnek számára. Az
oroszok csaknem ugyanazt érték el a most meg-
kötött békével, mint amit december elején köve-
teltek. Így jogos a kérdés feltevése, hogy miért
volt szükség a hadakozásra? Jogos a kérdés, de
meg van reá a kielégítő felelet is.

Az orosz szovjetek területi engedményeket
és az országban hadi támaszpontok létesítésének
engedélyezését követelték. Ezt — hiába hivat-
koznék bárki az ész, lett és litván példákra —
egyetlen független és függetlenségét becsülő ál-
lam sem engedheti meg tiltakozás és végső eset-
ben ellenállás nélkül. Tiltakoztak a finnek is és
amikor az oroszok a tiltakozás ellenére sem en-
gedtek és hadüzenet nélkül megkezdték a had-
műveleteket, a finnek számára nem maradt más
választás, mint a fegyveres támadás ellen szin-
tén fegyveresen védekezni. Hogy ez a harc eleve
kilátástalan volt, nem változtat a tényen és an-
nak szükségesszerű bekövetkezésén. Biztatásban
sem volt hiány és talán nagyrészt ez a bizta-
tás volt az oka annak, hogy a finnek kereken
visszautasították az orosz követeléseket. Ami-
kor azonban a buzdításnak látható és érezhető
jeleit kellett volna nyújtani, ismét csak szavak
hangzottak el és a rokonszenv bármennyire jól-
eső legyen is, a tankok, harci kocsik, ágyúk, szu-
ronyok és bombák ellen nem nyújt védelmet. A
kicsiny finn nemzet hiába harcolt az őskori re-
gék hőseihez méltó bátorsággal az orosz kolosz-
szus ellen, hiába volt minden lelkesedés és az
önfeláldozásnak a paroxizmusig fokozott mér-
téke, bizonyos volt, hogy — magárahagyatva
— csak idő kérdése, mikor következnek be a ki-
merülés. Lehet, sőt valószínű, hogy még hete-
ken és hónapokon át álltak volna az orosz mil-
liós tömegek támadását, de a vég kiszámitha-
talan biztos léptekkel közeledett.

Ilyen körülmények között a finnek folytat-
hatták volna az ellenállást, ifjuságuknak még
megmaradt színe-java is elpusztult volna és vé-
gezetül kénytelenek lettek volna kényre-kezdve
megadni magukat. A nyugati nagyhatalmak ígé-
retei mint ígéretek is csak a távoli ködös jövő-
ben biztattak valóráváltással és így nem ma-
radt számukra más választás, mint a ma még
tisztességesnek nevezhető békefeltételeket el-
fogadni. Tisztességes feltételeket, mert ha sok
mindent fel is áldoztak, a függetlenségük meg-
maradt. Ezért a függetlenségért folyt a harc
és küzdelem három és fél hónapon át. És ha
semmi más eredménye nem lett volna az áldoza-
tosságnak, akkor is megérte. És megérte a pél-
da, amit a világ összes népeinek nyújtottak.
Mert távoli századok nemzedékei is csodálattal
és szent tisztelettel hallgatják majd a finn nem-
zet szabadságharcáról szóló történetet. És a mai
finn generáció utódai, ha a fájdalom könnyeivel
is szemükben apáik korai elvesztése miatt, de
büszke öntudattal és lelkes emlékezéssel gondol-
nak majd azokra a hőstetteknek, amelyek mind-
egyike külön aranylapot igényel a történelem-
ben.

Ma nem egy legyőzött nemzet áll szemben
a győzővel. Ha az egyik győzött, győzött a má-

Megkötötték a finn-orosz békét

**Szerdán délben megszűnt a háboruszkodás. Orosz-
ország megkapja Viipurit és a Karéliei félszigetet,
Petsamo azonban a finnek birtokában marad. A
finn hadsereg nem bizott a szövetségesek támo-
gatásában és ezért kényszerült elfogadni a békét**

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Északon elült a harci zaj. Az orosz-finn háboru befejeződött és Európának ezen a részén most már ismét a diplomácia veszi át a szót, a fegyverek pedig elpihennek. Bár a világ közvé-
leményét nem érte váratlanul a békekötés, mert a tárgyalások már napok óta folynak és azok
menetéből következtetni lehetett arra, hogy a kis finn köztársaság kénytelen lesz elfogadni ha-
talmatlan szomszédja feltételeit, mégis a szenzáció erejével hatott a nagy esemény. Finnország
erkölcsileg nem vesztette el a háborút, mert nem győzték le és Oroszország ugyanazzal a kor-
mánnyal állapodott meg, amelyet néhány héttel ezelőtt még nem létezőnek tekintett. A területi
veszteség jelentékeny, azonban itt sem lehet feltétlen meghódolásra beszélni, mert Petsamo vá-
rosáról, amely egyike volt a legfontosabb követeléseknek, a Szovjet lemondott. Egyelőre csak
az a tény áll Europa előtt, hogy megszűnt a finn-orosz háboru és az egyik viharok, amely-
ben egy hős nép vívta élet-halál harcát a szabadságért, lecsendesedett. Északon béke van
ujra...

A finn-orosz világeseményekről az alábbi eredeti tudósításban számolunk be:

Mit tartalmaz a békeszerződés

A finn—szovjet békefeltételeket a következők-
ben közlik Moszkvából hivatalosan:

1. A békeszerződést Szovjet részről Molotov,
Zsdanov és Vasziljevski dandár parancsnok írták
alá, míg Finnország részéről Ritty miniszterelnök,
Paasakivi Walden tábornok és Voitama tanár.

2. Finnország átengedi a Szovjetnek Viipurit és
a karéliei földszorost, a Ladoga-tó egész partvidé-
két, a Halász félszigetet és Finnország egyes keleti
területeit.

3. A Szovjet megkapja 5 millió finn márkáért
Hangó félsziget bérletét tengeri támaszpont létesí-
tésére 30 évre.

4. Finnország kötelezi magát, hogy az északi At-
lanti vizeken nem tart hadihajókat, tengeralattjáró-
kat, repülőgépeket, csupán kisebb parti őrhajókat
tarthat.

5. A Szovjetunió visszavonja csapatait Petsa-
moból.

6. A Szovjetunió szabad átmenő forgalmat kap
Petsamonál Norvégia felé és viszont, vámellenőrzés
nélkül.

7. Az 1940 év folyamán vasútvonalat építene-
Kandalakaatól Kemijerviig.

8. A békeszerződést három nap alatt ratifikálni
kell s ezeket az okmányokat Moszkvában cserélik
ki.

9. Az északi arcvonalon március 13-án déli 12
órától megszűnnek a hadműveletek és ettől az idő-
ponttól kezdve, valamint a déli arcvonalon március
15-től kezdve a csapatok megkezdik visszavonulásu-
kat az új állam határáig.

10. A finn és szovjet kereskedelmi tárgyalások
haladéktalanul megkezdődnek.

MEG NEM TAMADASI SZERZŐDÉS A KÉT ÁLLAM KÖZÖTT.

Moszkvából jelenti a Tass távirati ügynökség:
A szovjetek tanácsának elnöksége, valamint a finn
köztársaság elnöke attól az óhajtól áthatva, hogy
véget vessenek a két ország közötti katonai műve-
leteknek és hogy helyreállítsák a két ország közötti
kölesönös békés kapcsolatokat és hogy kölesönösen

sik is. Mindaddig, míg egységes a nemzet az
elhatározásokban és amíg van egy cseppnyi ere-
je folytatni a küzdelmet, nem lehet legyőzöttsé-
ről beszélni. A finn nemzet pedig ma egysé-
gesebb, mint valaha és ha megkötötte a békét
abban a tudatban teszi le a fegyvert, hogy
megóvta gyermekei szaabadságát és megmen-
tette országga függetlenségét. Ezért folyt a harc.
Ha kisebb területen is, de önálló állami életet él-
hetnek. Mert nem vesztett el egyetlen ország
önállósága sem, míg csak egy talpalatnyi he-
lyen is szabadon és függetlenül megvetheti a lá-
bát. És eredménye a háborunak, hogy Moszkva
a törvényes finn kormányral volt kénytelen tár-
gyalni és vele megkötöni a békét. Annak idején

ugyanis a moszkvai szovjeturak kijelentették,
hogy az általuk kinevezett bolsevik kormány
törvényes képviselője az országnak, csak azt is-
merik el és csak azzal hajlandók az ország jövő-
jéről tárgyalni. Nos, mégis leültek a zöld asztal-
hoz a helsinki kormány megbízottaival és ez
tulajdonképpen legsúlyosabb veresége az or-
szoknak, ugyanakkor pedig győzelme a finnek-
nek. Fájdalmas a finn ifjak nagyrészenek elvé-
zése, de az áldozat nem volt hiábavaló. Az ő ál-
dozatuk mentette meg hazájukat az eszmei fron-
ton elért diadallal is és örök időkre tanulsággul
szolgál a kis nemzeteknek, de példát mutat a
nagyoknak is.

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BÓNT?

biztosítsák mindkét állam, Leningrád, Murmanszk, valamint a murmanszki vasútvonal biztonságát, szükségesnek látták, hogy teljhatalmú megbízottak útján békeszerződést kössenek.

A megbízottak által megkötött békeszerződés értelmében a hadműveleteket azonnal beszüntetik. A békefeltételeket aláírt felek kötelezik magukat, hogy a jövőben

nem támadják meg egymást és nem vesznek részt olyan szövetségben, amelynek éle egyik, vagy másik szerződő fél ellen irányul.

Ezenkívül Oroszország nyolc millió finn márkáért 30 évre bérbe veszi Hangó félszigetét, a körülötte lévő szigetekkel. A Hangó félsziget délre öt, nyugatra és északra három tengeri mértföldnyi területe kerül a Szovjetunió kezébe, ahol tengerészeti támaszpontot létesíthet, hogy megvédje esetleges támadás ellen a Finn-öböl bejáratát. A Szovjetunióknak jogában áll Hangó vidékén saját költségén szárazföldi és légi haderőt tartani, míg a finn kormány kötelezi magát, hogy csapatait tíz napon belül visszavonja. Oroszország viszont Petsamo vidékéről vonja ki csapatfésztjeit,

ezzel szemben Finnország kötelezi magát arra, hogy Petsamó kikötőjében nem épít tengerészeti támaszpontot, sem pedig hadikikötőt. Finnország Petsamóban nem tarthat csak 100 tonnájig terjedő felfegyverzett órhajókat, valamint tizenöt olyan hajót, a melyeknek tonnatartalma nem haladja meg a négyszáz tonnát. Finnország nem tarthat ebben a kikötőben sem tengeralattjárókat, sem pedig bombavető repülőgépeket. A Szovjet állampolgárai az 1920-ik évi egyezmény értelmében engedélyt kapnak arra, hogy Petsamón keresztül Norvégia területére és vissza utazzanak. Szovjetország Petsamóban konzulátust létesít. A Petsamón át történő szállítás teljesen vámmentes és a szovjet kormány jogot kapott arra is, hogy ezen a területen keresztül Svédország felé is éppen olyan érintkezést kapjon, mint Norvégiával. Az orosz állampolgárok a szovjet hatóságok által kiállított útlevelekkel utazhatnak, míg Szovjetország, Petsamó és Norvégia között a légi összeköttetést szovjet gépek bonyolítják le. A finn kormány jogot ad Oroszországnak arra, hogy Svédország és Szovjetország között az áruszállítást vámmentesen és zavartalanul vasúton bonyolítsa le, éppen ezért az orosz és a finn kormányok még a folyó évben ezeken a területeken saját költségükön vasútvonalakat építenek.

A békeszerződés az aláírással egyidejűleg életbelép és azt az aláírástól számított tíz napon belül jóváhagyják.

MÁRCIUS 13-ÁN DÉLBE MEGSZÜNT AZ ELLENESÉGESKEDÉS.

Moszkvából jelentik: Az Oroszország és Finnország között 1940. március 12-én megkötött békeszerződéshez a következő jegyzőkönyvet mellékeltek:

1. Az ellenségeskedések március 13-án déli 12 órakor leningrádi időszámítás szerint megszűnnek.

2. Az ellenségeskedések megszüntetésével egyidőben 1 kilométeres zónát állapítanak meg a szembenálló csapatok között, ami úgy értendő, hogy az új határoktól a csapatok 1.1 kilométernyire visszavonulnak.

3. A csapatok visszavonulása, illetve az ellenfél csapatainak előnyomulása az új határig március 15-én délelőtt 10 órakor kezdődik a Finn-öböl és Lieksa város között. Március 16-án délelőtt 10 órakor Lieksától északra folytatódik az új állások elfoglalása. A csapatok visszavonulása a kijelölt időben naponként 7 kilométeres szélességű területre vonatkozik, oly módon, hogy az ellenfél előérsei naponta 7 kilométert nyomulnak előre.

4. Március 20-án este 8 óráig az alanti pontokon kell a különböző szakaszokon a visszavonulásnak befejeződni: A Tuusajoki, Knolajervi és Takala folyók forrásvidéke, valamint a Jukamojervi-tó keleti partja közötti terület. A Kuhmonijermittől húzódó déli szakaszon Lefva környékén március 22-én este 8 óráig kell a csapatokat visszavonni. A longavari szakaszon mindkét fél március 26-án este 8 óráig köteles csapatait visszavonni. A matkasolki szakaszon a visszavonulás március 22-én este 8 óráig fejeződő be és végül a keitsamlahtai szakaszon március 25-én este 8 óráig kell mindkét félnek a visszavonulást befejezni.

5. A petsamói kerületből a vörös csapatok április 15-ig kötelesek távozni.

6. Mindkét fél csapat parancsnokai kötelesek megtenni mindazokat az intézkedéseket az egymás birtokába kerülő városokban és helységeken, hogy az ott lévő védelmi művek, hidak, töltések, repülőterek, laktanyák, vasúti csomópontok, iparvállalatok, távbeszélő és villamos központok jó állapotban maradjanak és azok megromlása ne történhessen meg.

7. Az előbbi szakaszban foglalt kérdésekkel és az átadással kapcsolatos esetleges viták elkerülése végett külön megbízottakat küldenek

ki az illetékes főparancsnokságok részéről az átvetel céljából.

8. A hadifoglyok kicserélése a katonai műveletek befejezése után külön egyezményrel a

legrövidebb időn belül megtörténik.

A jegyzőkönyvet Molotov, Zsdanov, Vasilevskij, Ritti, Paasakivi, Walden és Jojanmoc írták alá.

A megbízottak aláírták a megállapodást

A Reuter távirati iroda jelenti: Moszkvából érkezett jelentés szerint a finn—orosz tárgyaló bizottságok kedden a késő délutáni órákban ismét összehívték. Az előző megbeszélésen a tárgyalások anynyira előrehaladtak, hogy a meg egyezés bekövetkezésére lehetett számítani. Miután a Szovjet a tanácskozások során engedékenységet tanúsított, Helsinkiben is bizakodással tekintettek a tárgyalások kimenetelére és megígérték az előkészületeket a moszkvai megállapodás jóváhagyására. A finn képviselőházat kedd este összehívták, hogy a törvényhozás a moszkvai tárgyalások eredményével foglalkozzon és esetleg — ha a tárgyalások kudarcra végződnek — a nyugati hatalmakat erőteljes segítségnyújtásra kérje. Az utóbbi eshetőségre nem került sor, mert a Moszkvában kedden este megtartott tárgyalások eredményesen fejeződtek be.

Oroszország és Finnország békét kötöttek a következő feltételekkel: A hadműveleteket mindkét részről azonnal beszüntetik. Finnország a Szovjetnek átengedi a karéliai földszorosot Viipuri városával együtt. A Finn kormány felhatalmazza a Szovjetet, hogy Hangó félszigeten katonai erődítményeket létesítsen és azon orosz helyőrségeket helyezzen el.

Moszkvából érkezett jelentések szerint a finn és orosz megbízottak aláírták a megállapodást. Ritty miniszterelnök, a finn delegáció vezetője a megállapodás részleteit azonnal közölte Helsinkivel, ahol az egyezményt nyomban a képviselőház elé terjesztették.

A FINN KÜLÜGYMINISZTER RÁDIÓ-BESZÉDE.

Tanner finn külügyminiszter délnél rádiószózatot intézett a finn néphez és nyilatkozatában megerősítette a békekötésről szóló moszkvai híreket. Megemlékezett ezután a külügyminiszter Svédország bizonytalan magatartásáról a segítségnyújtás kérdésében. Beszámolt ezután arról, hogy bizonyos ideje a nyugati hatalmak katonai segítséget ajánlottak fel Finnországnak. A finn katonai vezetők alaposan tanulmányozták ezt és úgy találták, hogy ennek van egy gyenge pontja, a csapatszállítás kérdése.

Ebben a tekintetben a szomszédos semleges államok részéről a finn kormány nemleges választ kapott. Így a csapatszállítások megkezdésében nem lehetett bízni. Mindezeket figyelembe véve

a finn kormány jobbnak látta, hogy békét kössön, mielőtt katonai erejét megtöriék.

Ezután megtörtént Moszkvában a békekötés. Lesznek olyanok, akik ebben a kérdésben majd ellenvetéseket tesznek és érveket hoznak fel a háború folytatása mellett.

— Nekünk azonban az a feladatunk, hogy újraépítsük az országot, eltemessük halottainkat és megerősítsük ismét magunkat. Meg kell kísérlnünk, hogy elfelejtsük a multat és csak előre szabad nézünk, a jövő felé.

KÉT FINN MINISZTER LEMONDOTT.

Helsinkiből jelentik: A finn parlament még kedden este összeült, hogy megvizsgálja és jóváhagyja a Moszkvában kötött békeszerződést. Az ülésről és annak döntéséről a délelőtti órákban még nem adtak ki hivatalos jelentést. A Reuter-iroda helsinki tudósítója szerint a finn országgyűlés hajnali 3 órakor még mindig a szovjet békefeltételeket tanulmányozta. A békekötés híre a különböző fővárosokban élénk visszhangot keltett.

A finn alkotmány értelmében az egyezményt a parlament tagjainak legalább öthatod része kell jóváhagyja. Az egyezményrel kapcsolatban egyébként a Reuter iroda munkatársa beszélgetést folytatott egy beavatott személyiséggel, aki a következőket mondotta:

— Mindent elkövettünk, amit csak lehetett az oroszok ellen, többet azonban már nem tudunk tenni. Egyes külföldi barátaink nem támogattak elég gyorsan és kielégítő módon nem siettek segítségünkre.

A finn hadügyminiszter és a közoktatásügyi miniszter lemondását hivatalosan is bejelentették. A lemondás oka az, hogy a két miniszter nem osztotta a kormány többi tagjainak nézetét a Szovjetországgal való béke megkötését illetően. Hivatalos körökben kijelentik, hogy az utolsó szó a finn parlamentet illeti, amely hivatott arra, hogy a finn delegáció által elfogadott kötelezettségeket ratifikálja vagy visszautasítja. A szerdán megjelent finn lapok nem közölnek részleteket a békeegyezményről, de értésére adják a közönségnek, hogy a békét tényleg megkötötték.

A Helsinkiből Stockholmba érkezett legutolsó jelentések szerint kedden este Viipuri város vala-

mennyi negyedében véres harcok folytak. Tegnap még gépfegyverekkel kaszálták le a finnek a hatalmas tömegben támadó oszlopokat és minden ténnyérni terület sok orosz életébe került.

NINCS GYÖZTES ÉS LEGYŐZOTT.

A Reuter távirati iroda jelenti: A finn—orosz békekötés ténye Angliában nem okozott meglepetést. Angol hivatalos helyen ugyanis leszögezték, hogy Anglia a békekötés tekintetében nem akarja Finnországot befolyásolni. A béke — mondották tegnap — a finn nép belső ügye. Anglia és Franciaország természetesen arra vártak, hogy a finn kormány újabb segítséget kér Londontól és Páristól. Bár a segítségkérés nem érkezett meg sem a francia, sem az angol fővárosba, az angol kormány közölte a londoni finn követtel, hogy

a szövetséges hatalmak megtették minden előkészületet egy nagyobb hadsereg Finnországba való elküldésére.

A finn megbízottak abban a tudatban ültek le Moszkvában a tárgyaló asztalhoz, hogy a megbeszélések sikertelensége esetén olyan segítségre számíthatnak, amely döntő befolyást gyakorolhat a hadműveletek sorsára. Ez a tudat kellő határozottságot adott a finn tárgyaló bizottságnak és lényegében ez volt az oka annak, hogy a szovjet tárgyaló bizottság engedékenységet tanúsított.

A finn—orosz békekötéssel kapcsolatban nem lehet győztesről és legyőzöttről beszélni.

A Szovjet, annak ellenére, hogy három hónapon keresztül hatalmas embertömegek feláldozásával igyekezett harctéri sikereket elérni, még sem tudott döntő eredményeket felmutatni. A finn hadsereg ellenben kivívta az egész világ elismerését és csodálatát.

Finnországot nem győzték le. A Szovjet nem győzött. Finnországnak kevesebb területet kell átadnia, mint ahogyan a Szovjet eredetileg azt tervezte

és a Szovjet kormány azzal a finn kormánnyal kötött békét, amelynek jogosságát kétségbevonta és amelyet nemlétezőnek tekintett.

A BÉKEKÖTÉS HATÁSA ANGLIÁBAN.

Az angol lapok az orosz—finn békeszerződéssel foglalkoznak, mivel azonban a finn parlament azt

SCALA mozi
Ma premier!
Cecil B. de Mille
a legnagyobb élő rendező csúcsteljesítménye:

Az acél-sárkány

Az emberi akarat és tudás, — az örök kalandvágy és önfeláldozó szerelem filmje: Nagy tettek — nagy emberek — nagy élmények filmje! Férfiak és közöttük egy bátor, harcos asszony, akik ezer kaland és veszélyen keresztül küzdöttek a civilizációért. A film elkészítése 16 hónapot tartott, 2 nagy indián törzs közreműködésével!

Barbara Stanwick,
JOEL Mc. CREA, PRESTON FORSTER, AKIM TAMBOFF
Kérjük jegyekről idejében gondoskodni!

még nem ratifikálta, tartózkodnak a véleménynyilvánítástól, de hangsúlyozzák, hogy

a finn nép egyedül hivatott arra, hogy elfogadja, vagy visszautasítsa az egyezményt.

Minden körülmények között — írják a lapok — Finnország egy pillanatig sem kételkedhetett Chamberlain és Daladier nyilatkozata után azon segítség felől, amelyet az szövetségesek ígértek, ha ilyen irányú kérelem érkezne hozzájuk és ha a skandináv államok magatartása megváltoznék.

Ami a finnországi eseményekkel kapcsolatban visszahatást illeti, az angol sajtó leszögezi, hogy Franciaország és Anglia tovább folytatják a harcot Németország ellen, mert az a felelős az európai válság miatt.

A Times katonai szerkesztője azt írja, hogy a békeszerződés nem jelenti a finn hadsereg legyőzetését. A finn védelem nem gyöngült és az orosz előrenyomulás nem gyorsult. Katonai szempontból tekintve az orosz hadsereg messze állt a győzelemtől.

A Daily Mail csodálattal emlékezik meg a finnek hősiességéről és megállapítja, hogy egyedül Finnország hivatott elhatározni, hogy

letegye-e a fegyvert és milyen feltételek mellett.

A Daily Herald a békekötést veszedelmesnek tartja a Skandináv államok számára és leszögezi, hogy Mannerheim tábornagy az, aki az utolsó szót fogja kimondani az egyezmény elfogadása, vagy elvetése ügyében, miután a finn kiküldötteket kényszerítették az egyezmény aláírására anélkül, hogy módot adtak volna nekik a helsinki kormány utasításának bevárására. A finn bizottság tagjait Moszkvába való megérkezésük óta GPU ügynökök őrizték és ellenőrizték minden egyes lépésüket.

A VILÁG MEGVETÉSE NE ÉRJE SVÉD-ORSZÁGOT.

Az Ewening Standard azt a kérdést teszi fel, hogy vajjon, miért nem kérte Finnország a nyugati hatalmak segítségét, majd így folytatja: Finnország számára két választás volt, vagy elfogadja a szovjet feltételeket, vagy pedig országát még nagyobb pusztasággá változtatja át, mint aminő a világháború idején volt. Finnország az előbbi választotta és jó érzésű emberek közül csak igen kevesen állítják, hogy hibázott.

A Reuter iroda jelenti: A svéd közvélemény sokkal hamarabb foglalt állást a moszkvai békekötés ügyében, mintsem előbb azokra a következményekre gondolt volna, amelyeket ez az esemény maga után vonhat. Valamennyi lap hangsúlyozza a feltételek súlyosságát, de egyben megkönnyebbüléssel állapítja meg a béke létrejöttének tényét.

A Svenska Dagbladet azt írja, hogy lehetséges, miszerint a békefeltételek több kárt fognak okozni, mint a szovjet hadsereg bombái, majd így folytatja: A finn—orosz háborúval kapcsolatosan elfoglalt békés álláspont miatt nehogy a világ megvetése érje Svédországot, okvetlenül szükséges, hogy a jövőben határozatot foglaljon el és védekező katonai szerződést kössön Finnországgal.

A FRANCIA SAJTÓ SZERINT FINNORSZÁG KÉNYSZEREN VOLT BÉKÉT KÖTNI.

A szerda reggeli francia lapok későn értesültek a finn—orosz szerződés aláírásáról és ezért különösebb kommentárokat nem fűztek a hírhez. A Petit Parisien szerint a finn kormány és parlament hosszú órákon keresztül vitatta meg a békefeltételeket és ez a tragikus ülés elhúzódott a hajnali órákig. A szovjet rádió éjjelkor elsőnek jelentette, hogy a finn—orosz békeszerződést megkötötték. Egészen az utolsó pillanatig támogatták Anglia és Franciaország erkölcsileg és anyagilag az általuk értékelt Finnországot.

Ez az ország kénytelen volt békét kötni ellenfeleivel, hogy védelmezze azokat a szomszédokat, akiktől segítséget kért. Ez a fájdalmas áldozata Finnországnak semmivel sem csökkenti annak a keresztrefeszített nemzetnek a dicsőségét, nagyságát és hősiességét.

OROSZORSZÁG VISSZAKAPTA A CÁRI URALOM ALATT ELVESZTETT TERÜLETEIT.

A finn—orosz béke megkötését a római lapok hatalmas címek alatt közlik. A Messagero rövid visszajelentés keretében megállapítja, hogy a finn kormány által tett engedmények lehetővé tették az orosz kormánynak azt, hogy visszaszerezze a cári uralom alatt elvesztett valamennyi fontos pozícióját a Balti-tengeren.

A karéliai félsziget átengedése Viipuri városával együtt Kronstadtnek ugyanazt a fontosságát kölcsönzi, mint amilyennel rendelkezett a világháború előtt.

A lapok főhelyen közlik Daladier miniszterelnök nyilatkozatát Franciaország magatartásáról Finnországgal szemben. A Popolo di Roma azt írja, hogy ez a nyilatkozat elérett iga-

Száraz száj reggel

Ki ne ismerné ezt az érzést — és mily könnyen lehet ezen segíteni. Használjon egyszer reggel azonnal felkelés után a száj- és fogápoláshoz CHLORODONT fogpasztát. Ez felfrissíti, tisztítja a fogakat és olyan természetű só-t tartalmaz, amely használat közben oxigént termel. Így a nyálkamirigyeket fokozott tevékenységre serkenti és ezáltal természetes úton szájtisztításról gondoskodik és védi a fogakat.

Chlorodont fogpaszta

zolása annak, hogy Franciaország készen állott csapatküldésekre is Finnország számára. Az olasz lapok hangsúlyozzák London meglepetését és megdöbbenését a békekötés hírével kapcsolatban.

A NÉMET LAPOK NEM FÜZNEK MEGJEGYZÉST A MEGÁLLAPODÁSHOZ.

Berlini jelentés szerint a német lapok ma két kiadásban jelentek meg. A második kiadásban már vezető helyen közölték a Helsinkiből érkezett híreket. A moszkvai megegyezéshez azonban egyelőre nem fűznek semmiféle megjegyzéseket.

A svéd sajtó feltűnő beállításban közli a békekötésről érkező híreket és a lapok megállapítják, hogy Finnország megőrizte önállóságát. A svéd sajtó úgy látja, hogy a békekötés Anglia számára diplomáciai vereséget jelent.

MEGKÖNNYEBBÜLÉS NORVÉGIÁBAN.

Hollandiában vegyes érzelmekkel fogadták a finn—orosz megegyezés hírére. Politikai körökben örülnek, hogy sikerült végre helyreállítani az északi békét, de fájlatják Finnország veszteségeit.

Norvégiában nagy megkönnyebbüléssel fogadták a moszkvai megegyezést. A lapok azt írják, hogy ezzel megerősödött a német—szovjet gazdasági vonal.

Kopenhágai jelentés szerint a dán lapok feltűnő beállításban közlik az északi békéről érkezett híreket. A Politiken így ír az eseményről: Az északi államokban szerencsésnek tartják, hogy

a keddi feszültség a béke irányában oldódott fel szerdára.

Finnországnak azokkal a feltételekkel, amelyeket a nemzet életéért és jövőjéért helyesnek talált aláírni, olyan követeléseket kellett elfogadnia, amelyek túlmennek a szovjet kormány eredeti követelésein is. Ha a háború tovább tart, úgy ártott volna a szomszéd államokra is és ez esetben Finnország teljes megsemmisülésével járt volna.

A Berlinske Tidende írja: A béke létrehozatala valamennyi Skandináv államban a megkönnyebbültség érzését keltette. Mindegyik külön-külön átérzi, hogy a Skandináv államokat végveszély fenyegette.

SÜLYOS CSAPÁS ÉRTE AZ ÉSZAKI ÁLLAMOKAT.

Kopenhágából jelentik: Dánia és Norvégia politikai köréi attól tartanak, hogy Finnország most már kiválik az északi államok tömbjéből. A svéd politikai élet tényezői már is tárgyalni kezdenek a dán és norvég pártok vezetőivel, hogy igyekezzenek biztosítani Finnország megmaradását az északi államtömbben. Az egyik lap úgy értesül, hogy

a szovjet Viipuriban danzigi kiváltságokat biztosít Finnországnak

és szabadabbá teszi a viipurii kikötőt, hogy a finnek onnan folytathassák a fa továbbszállítását a balti államok felé. A lapok szerint a moszkvai békekötés szörnyű szerencsétlenséget jelent az északi államokra, de csapás érte az északi gondolatot is. (Rador.)

GYÁSZLOBOGÓ LENG A FINN KÖZÉPÜLETEKEN.

Helsinkiből jelentik: Valószínűnek látszik, hogy a finn kormány lemond. Az új kormánynak nem lesz könnyű feladata, mert meg kell értenni az ország vitéz népével, hogy a legutóbbi hadi események után a szovjet sereg előtt szabadddá vált az ut és veszélybe került a Petsamonál küzdő finn csapatok utánpótlása is.

Nyomban Tanner külügyminiszter rádióbeszédének elhangzása után valamennyi nyilvános épületen félárbóca bocsátották a zászlókat. Most már hivatalosan megerősítették a finn hadügyminiszter és közoktatásügyi miniszter lemondásának hírére. A délutáni lapok gyászszegélyben közlik a békefeltételeket.

Éhhalál pusztít Kína egyes tartományjaiban

Pekingből jelentik: Hatalmas arányú, szörnyű tragédia bekövetkezésétől tartanak Hopei tartományban. A vidéken rendkívül jelentős méretű élelmiszer hiány lépett fel és az emberek tízezrei éheznek, sokan már elpusztultak az éhség következtében. A lakosok a fák héjával táplálkoznak. Nagyon sok helyen a szerencsétlen sorsú emberek mérges nö-

vényeket fogyasztottak és borzalmas kínok között meghaltak. A japánok által elfoglalt területekről elmenekültek több tartományban elpusztították a termést. Ennek következtében a helyzet egyes tartományokban kritikussá vált.

(Rador)

CAPITOL MA A POLLO

A PÉK FELESÉGE

Kitűnő francia tragikomédia, a főszerepekben Raimu — Ginette Leolere — Charpin

SEBASTIAN OTT A NEVEM

Izgalmas bűnügyi film, a főszerepekben: Willy Forst, Gustav Diesel, Trude Marlen, Paul Hörbiger

HÉTRŐL-HÉTRE

Madáremberek, ejtőernyős ikarosok a légben

A vakmerő bátorság örök jelképe a görög mondabeli Ikaros, Daidalos fia, aki viasszal összeragasztott szárnyakon menekült el Krétából, de eszeveszett vállalkozása közben oly magasra emelkedett, hogy a Nap megolvasztotta a viaszt és ő a tengerbe zuhanva, ott lelte halálát. Tettének híret még most is őrzi az Ikariai tenger és Ikaros szigete, amelynek szomszédságában a legendás zuhanás történt. Mint az Ikaros-monda is tanúsítja, a repülés az emberiség legősibb vágyai közé tartozik. Ezt a vágyat azonban a legutóbbi harminc esztendő végérvényesen való sággá tette. A Montgolfier-testvérek a mai idők eredményeinek távlatából gyermekiesnek látszó léggömb kísérletezései után 1852-ben megjelent az első kormányozható léghajó, amelyet Gifard mutatott be, majd Santos Dumont volt az első, aki már benzinnel motorosított és körülrepülte az Eiffel-tornyot. A lég igazi meghódítása azonban a repülőgépekkel kezdődik. Számos kísérlet után, amelyek a tudomány vértanúinak hosszú névsorával szolgálnak, végre is beköszönt a korszakotalkotó esemény, amidőn Bleriot 1909-ben monoplánjával átrepülte a La Manche-csatornát.

A világháborúban már nagy szerepet játszottak a repülőgépek. Nemcsak mint felderítésre alkalmas eszközök, hanem mint külön fegyvernem is. A repülőgép fejlődésének későbbi korszakában, már egymást követik a nagy sportteljesítmények és a legremekesebb kutatóeredmények is. Lindbergh bámulatosan rövid idő alatt átrepülte az Atlanti-óceánt, s vállalkozásának a szélrózsa minden irányában követői akadnak. Byrd tengernagy a sarkokat kutatja repülőgéppel, angol vállalkozó szellemű emberek átrepülnek a Mount-Everest felett. Balbo azúrflotája pedig bebizonyította, hogy nemcsak egyes emberek bravúrja képes az óceánrepülésre, hanem zárt csapatokban egész repülőrajok is át tudnak kelni a tengerek felett. De megszokott élmény lett az egyszerű polgári emberek számára is ma már a légi utazás. A világ rendszeres légi hálózatának hossza több, mint háromszázötvenezer kilométer, amiből ötvenkét százalék Európára, harmincnégy százalék pedig Amerikára esik. Milliós és milliós kereskedő, vállalkozó, kényszerítő veszi már igénybe a repülőgépet és posta- és áruforgalmat is bonyolítanak le napjainkban rendszeresen a légben.

Sajnos, azonban ez a nagyon szép és üdvös közlekedés az utóbbi időkben óriási visszaesést mutat, mert mostanában a hadi repülőgépek kóvályognak prédára éhesen a légben. A hadi repülőgépek, amelyek napjainkban olyan félelmetesen tökéletesek, hogy egyenesen sokaljuk ezt a fejlődést. Külön fejezetet igényelne még csak a legfelületesebben is körvonalazni, hogy mit produkál ezen a téren a technika. Azonban nem a hadi repülőgépek fejlődését szándékozzunk itt méltatni, azt a fejlődést, amelynek eredményeit oly megdöbbentően igazolják a felgyújtott falvak, rombadólt városok s tengernyi ártatlanul kiontott vér. Ezt a beszámolót mi szívesen elmellőzzük, s rátérünk írásunk tulajdonképpen témájára, a levegő merész magánutasaira, a denevérszárnyas, ejtőernyős emberekre, akik úgy úszkálnak az aer-ben, mint hal a vízben és megvalósították azt az ősrégi emberi álmot, amely a legendabeli Ikarosnak az ő viasszárnyaival nem sikerült. Lássuk tehát a modern mesék hőseit, a madáremberekét!

Napjainkban egy Sorow nevű repülő kísérletezett először ejtőernyővel, kombinált szárnyakkal. Igen erős és vékony selyemből valami olyan szerkezetet csinált, ami talán legjobban hasonlít a denevérszárnyhoz. Karjaihoz, lábaihoz, egész testéhez oda volt illesztve ez a selyemalkotás, amely nagyon vékony acél láncokkal volt irányítható. A kísérlet sikerült. Nincs ehhez hasonló gyönyörűség, mint kiterjesztett szárnyakkal úszkálni ott fenn, ezerötszáz méter magasságban a légben. — meséli Sorow, aki veszélyes műveletei végeztével azután ejtőernyőjével ismét játszani leereszkedett a biztos földre. Még ügyesebb madárember Wesling, aki már a legpontosabban tudja irányítani is repülését. Ő kétezer méter magasságból ereszkedett le egy hat méter kerületű fehér kockába. De azért még a leereszkedés sikere sem biztosít minden veszély ellen. Mert sohasem lehet tudni, hogy hol köt ki a magasságok vállalkozó szellemű kalandora. Igy megtörtént, hogy egy repülő pont egy oroszlankeztrec rostélyzatára zuhant az állatkertben. Még tiszta szerencse, hogy a vadállatok Ha-

genbeck módszere szerint nem sétáltak fedetlen terepen, mert bizony akkor könnyen megtörténhetett volna, hogy fellakmározzák egyszerűen az égből pottyant vendéget. A veszély mindenütt ott leselkedik a földön is. Például egy angol rádióriporter magas feszültségű árammal telt drótra zuhant és nagyon súlyos égési sebeket szenvedett. Egy másik repülő Arizona steppjein kaktuszültetvényre esett. A tűk egész testén áthatoltak, mire megtalálták, haldokolva szállították a kórházba. Egy másik repülő egy templomkereszthez vágott a szél, szerencsére még volt annyi lélekjelenléte, hogy abban megfogózzék, így szabadították meg kellemesnek egyáltalában nem mondható helyzetéből azután nagynehezen a tűzoltók.

Igen, a szél a legnagyobb veszedelem a repülőnek. Nyugodt időben az esés hat méter per centként. De már az az enyhe szellő is, amely alig lebegteti meg a fák lombjait, tíz méteres másodpercenkénti esést idéz elő, amely úgyszólván megkétszerezi a lebukó emberi test súlyát. Ezek után elképzelhetjük, hogy mi történhetik viharban, mikor tizszeres, húszszoros, sőt ötven-szeres súlytöbblettel is lehet számolni a lezuha-

nás gyorsasága miatt. Hát ilyenkor bizony nagyon kevés remény van ahhoz, hogy életben maradjon a földet ért légi utas, mert teste legtöbbször véres masszává morzsolódik a rettenetes erejű összeütközés következtében. Ilyen veszedelmek kísértik Ikaros késői utódait veszedelmes vállalkozásaik kapcsán nemcsak a levegőben, hanem a leszállás pillanatában is, amikor azt hiszik, hogy most már minden baj nélkül megérkeztek a sima földre.

A ma háborújában kísérletek történnek abban az irányban is, nem lehetne-e ejtőernyős repülőket nagy tömegben küldeni a frontok mögé. Különösen az oroszok foglalkoznak már régen ezzel a gondolattal. Ezek a kártékony angyalok polgári ruhában, az éj leple alatt szállnának le a földre és mellette kézipetárdákkal elektromos műveket, pályaudvarokat, postát, lóporraktárakat s mindenrendű fontos épületeket, vagy gócpontokat robbantanának fel. Azonban sötétben a tájékozódás úgyszólván lehetetlen, nappal pedig a legadázabb ellenállásra találhatnak a repülő. Léghárító ágyúk, gépfegyverek, támadó gyalogos csapatok lépnek azonnal működésbe, sőt a mezőn dolgozó munkások is azonnal kapát, kaszát ragadnának, hogy agyonverjék a légből támadt ellenséget. A legváratlanabb veszélyekkel szemben találna magát a magános ejtőernyős ember. Ennek a harcmodornak tehát nincsen jövője. Jobb is, ha figyelmüket az emberiesebb, szebb feladatok megvalósítására igyekeznek majd fordítani a csodálatos madáremberek, korunk ejtőernyős ikarosai.

(Flaneur.)

Mihai trónörökös látogatása a vacarestii fogházban

Bucurestiből írják A Timpul című lap mai számában hosszabb cikkben foglalkozik Mihai nagyvajdával és ezeket írja: Egy trónörökösnek közeli kell megismernie azt a népet, amelyet egy napon hivatva lesz vezetni. Ebből a gondolatmenetből kiindulva Ófelsége II. Carol király intézkedésére fenséges fia alkalmat talált arra, hogy közeli ismerje meg a sorsüldözötteket. A büntetőtáblán és a járásbíróson tett látogatása után tegnap Mihai nagyvajda felkereste a vacarestii fogházat. Kíséretében voltak Pacuraru a fellebbviteli bíróság főügyésze, Deleanu, a bör-

tönügyek vezérigazgatója, Damaceanu ezredes, királyi szárnysegéd, a trónörökös osztálytársai és tanárai. A trónörökös délután 3 órakor érkezett a vacarestii központi fogházba és elsősorban az ott épült történelmi nevezetességű templomot tekintette meg. Ezután a kórházat és a műhelyeket kereste fel és minden iránt a legnagyobb mértékben érdeklődött. Végignézte a foglyok megérkezését, bebörtönözését, szabadlábra helyezését, majd pedig másfél órai tartózkodás után kíséretével együtt eltávozott.

Négyszázharmincezer lei városi segílyt kapnak a temesvári nemromán iskolák

Temesvár város pénzügyi osztálya módosította a már elkészült 1940—1941. évi költségvetést, amelybe az új törvény rendelkezéseinek megfelelően fel kellett venni tíz millió leit a katonai szolgálatot teljesítő egyének családtagjainak segílyezésére. Ezt az összeget a minden tízennyolc és hatvan év közötti férfi kötelező öt napi közmunkája és annak megváltása címén, másrészt a lakbérleti adónak a nagy lakások bére után öt százalékra való felemelésével, végül bizonyos megtakarításokkal teremtik elő. A módosított költségvetés még március 18-ig maradt közszemlére kitéve és akkor jóváhagyás végett felterjesztik azt a királyi helytartóságra. A jóváhagyás még ebben a hónapban megtörténik és az új költségvetés április 1-én életbelép. A költségvetés végösszege 151,237.048 lei.

Az új városi költségvetés a nemzetkisebbségi iskolák és egyházak részére ugyanazokat az összegeket juttatja, mint tavaly. A római katolikus iskolák 350.000, a zsidó iskolák pedig 80.000 leit kapnak. Más felekezeti iskola jelenleg nincsen Temesvárott. 220.000 leit irányoztak elő a kisebbségi egyházaknak. Ebből az összegből a belvárosi római katolikus székesegyháznak, a mehalai és a rónaci templomoknak, valamint az evangélikus templomnak jut megfelelő rész javítási célokra.

Az állami iskolaszéknek az állami iskolák javára a város 5.000.000 leit szubvenciót ad. A görög kelet székesegyház munkálatainak folytatására a város költségvetésébe 2.000.000 leit vettek fel.

Ma premier a CORSO moziban.
3 órakor 17 leies helyárral: A 3 lestör

A amerikai közvéleménykutató intézet ismét az európai békével foglalkozik

Newyorkból jelentik: A Gallup intézet által időszakonként rendezett népszavazás folyamán a következő kérdést tették fel: Vajjon elérték-e az a pillanat, hogy a vezető nemzetek az európai problémák elintézése céljából, valamint a szövetségesek és Németország közötti befejezés céljából konferenciára gyűljenek egybe. A kérdésre 58 százalék igennel, 48 százalék nem-mel felelt. Arra a kérdésre, hogy az Egyesült Államoknak hasonló értekezleten részt kellene-e vennie, 55 százalék igennel, 45 szá-

zalék pedig nem-mel válaszolt. Arra a kérdésre, hogy a békét akkor is létre kellene hozni, ha Csehszlovákia Hitleré marad, 36 százalék igennel 64 százalék nem-mel válaszolt. Hasonló kérdésre Lengyelországot illetően 30 százalék igennel, 70 százalék nem-mel felelt.

MAGNESIA S. PELLEGRINO

A legkellemesebb leghatásosabb és leggazdaságosabb hajtoszer

teknél bizonyos technikai változtatásokat eszközöljön. Popescu Grigore képviselő az ideai költségvetést a tavalyival hasonlította össze és hangsúlyozta, hogy míg

az egyik békés időkre vonatkozott, addig a másik kivételes körülményeknek kell megfeleljen.

Ma a helyzet sokkal súlyosabb, — mondotta a szónok, mint ahogyan az előző évben volt, mert a különböző konfliktusok kitörésével egyidőben kénytelenek voltunk lépést tartani a fegyverkezést illetően. A költségvetés boncolgatása során megállapította, hogy az állam nem sok jövedelemre számíthat büntetésekből. Az államnak nem kell büntetéspénzből élni, — mondotta — (taps). Ezután az előadó Ene Ernest dr. kérte, hogy jelentését holnap tehesse meg. Miután senki sem ellenezte, helyt adtak a kérésnek.

Bucurestiből jelentik: A szenátus ülésén Argetoianu elnököt. Lapedatu szenátor javaslatot terjesztett be, hogy Titu Maiorescu emlékének hódolva, készítsék el mellszobrát és azt a szenátus üléstermében állítsák fel. A javaslatot elfogadták. Ezután Ghelmegeanu belügyminiszter terjesztett be törvényjavaslatot a bevonultak hozzátartozóinak segítéséről és a sürgősség kimondását kérte. A szenátus ezt ki is mondotta.

Ghelmegeanu törvényjavaslatához a következő beszámolót csatolta:

Az általánosan ismert körülmények kötelességünké teszi, hogy a hadsereghez bevonultak szükségét szenvedő családtagjain segítségünk. Ez a nemzeti szolidaritás elemi kötelessége. Meg kell segíteni azokat a családokat, amelynek fenntartója a hadseregben teljesíti kötelességét és munkájával nem tarthatja el őket. Követniük kell az ország uralkodójának példáját, aki első volt a behívottak családtagjainak segítésében, különösen pedig a gyermekek megsegítésében. Az iskolában, a jótékonyk egyesületekben és a magánlakásokban óriási arányokban készülnek a meleg ruhák, amelyeket eljuttattak a katonákhoz és a segítséget szenvedő családokhoz. Az általam beterjesztett törvénytervezet megszervezi az állam, a tartományok és a községek segítségét. Erre a célra 1 milliárd leit irányoztunk elő.

A szenátus és a kamara megszavazta a választfeliratot

A kormány törhetetlen békeakarát mellett felkészült az ország megvédésére

Bucurestiből jelentik: A parlament új ülésének megnyitása alkalmából elhangzott királyi trónbeszédre a parlament keddi ülésén a kamara és a szenátus megszavazta a választfeliratot, amely többek között az alábbiakat tartalmazza:

A választfelirat elsősorban hangsúlyozza, hogy a törvényhozók átérzik a történelmi idők súlyát és jelentőségét, amelyen minden nép keresztül megy és a jelen időkben is a legteljesebb bizalommal fordulnak Őfelsége, a király felé, aki iránt hódolatteljes hűséggel viseltetnek. Hangsúlyozzák, hogy az uralkodó köré csoportosulva, áldozatot nem kímélve dolgoznak a nemzeti örökség védelmezése érdekében, a hősi elődök szellemének megfelelően.

A semlegességi politika, — folytatja a választfelirat, — amelyet Felsőged kormányja folytat, megfelel nemzetünk béke-céljainak, amelyet az európai civilizáció megvédése érdekében követünk és nemzeti biztonságunk célkitűzéseinek.

Ezután az ország külkereskedelmi kapcsolatairól tesz említést a választfelirat és rávilágít arra, hogy ezt is a semlegességi politika szellemében folytatják, majd a hadfelszereléssel kapcsolatos szükségletek fontosságát emeli ki.

A belgrádi értekezlet eredményét megelégedéssel vették tudomásul a törvényhozó testületek és jóleső érzéssel szereztek értesülést arról az

egyöntetű békevágyról, amely a konferencia résztvevőit áthatotta.

Az a lelkes fogadtatás, amelyben a román ifjúság képviselőjét Olaszországban részesítették, élénk bizonyosságot annak a közös történelmi és szellemi multnak, amelyet oly nagyra értékelünk és egyben azt a megbecsülést is igazolja, amelyet országunk Felsőged bölcs kormányzása alatt élvez. Pénzügyminiszterünk Szófiában történt barátságos fogadtatása is arról tanuskodik, hogy Bulgáriát is ugyanaz a békevágy hatja át, amely bennünket és hogy kapcsolataink mindjobban elmélyülnek.

Felsőged kormányja, a törhetetlen békeakarát mellett fel van készülve arra is, hogy az ország területi épségét minden körülmények között megvédje a vitathatatlan történelmi jogok és a nemzeti elosztottságnak megfelelően.

Nemzeti létünk megőrzésének biztosítékát vitéz hadseregünk képezi, amely a határok mentén őröködik. Ezért értékeljük rendkívül nagyra azt a művet, amelyet Felsőged irányítása mellett a hadsereg tökéletes felszerelését célozza. Az ország hadserege biztosíték arra, hogy határaink sohasem szenvedhetnek csorbítást. Az ország védelmének kötelességérzetén alapuló nemzeti szolidaritáshoz egyre jobban igazolja történelmünkben az élethez és nemzeti fejlődésünkhöz való jogainkat az európai népek közösségében.

A gazdasági és pénzügyi kérdéseket a rendkívüli körülményekhez mérten kell elintézní, hogy a mai súlyos időkkel összhangban legyenek.

A kormány mindent elkövet az ország gazdasági életének egyensúlyban tartása érdekében és különös figyelmet szentelnek fejlődési lehetőségein is. A kormány elhatározott szándéka, hogy

az ipari cikkek árát összhangba hozza a mezőgazdasági termékek áraival.

Ugyancsak nagy gondot fordít a kormány a köztisztviselők helyzetének megjavítása és a fizetések összhangba hozatala érdekében. A mun-

kásosztályok szociális problémáinak megoldása szintén egyik főfeladata a kormánynak.

Utalt a választfelirat a Nemzeti Ujjászületés Frontjának eredményes tevékenységére, amely az ország belső megbékélésének lehetőségét megteremtette és alkalmat nyújtott a békés munka folytatására valamennyi polgára részére.

A választfelirat zárószavaiban hangsúlyozzák azt az alattvalói hűséget, amely a törvényhozókat áthatja és kifejezésre juttatják, hogy falat képez a Trón körül és közös munkával biztosítják az ország fejlődését.

A képviselőház Ciobanu Stefan alelnök elnökletével szeptember 11-én tartott. Délelőtt egyenyed 11 órakor kezdődött az ülés és a miniszteri padokban Constantinescu Mitita, Portocala Radu és Hortolomei dr. foglaltak helyet. Felolvasták az előző ülés összefoglalását, a napirenden pénzügyi törvénytervezetek megvitatása szerepelt. A tárgyalásokat az állam 1940. évi jövedelmének és költségeinek vitájával kezdték. Maltezeanu képviselő emelkedett elsőnek szólásra és beszédében arra kérte a pénzügyminisztert, hogy a költségvetéssel kapcsolatos adóügyi törvényterveze-

Ribbentrop biztosította Mussolinit, hogy Németország nem kötött katonai szövetséget Oroszországgal

Rómából jelentik: Gaida a Giornale d'Italia mai számában vezércikket írt Ribbentrop német külügyminiszter látogatásáról. Megállapítja, hogy Ribbentrop római útjának semmiféle különleges célja nem volt. A német államférfiú csupán tájékoztatni akarta az olasz kormányt Németország szándékairól a jelenlegi háború valószínű tavaszi megélénkülésének előestéjén. A megbeszélésen szó volt továbbá a háborús célok kérdéséről is. A háború célja a jobb európa béke kell, hogy legyen. Ez a béke csakis az igazságon és a jobb nemzetközi egyensúlyon alapulhat, amelyben

helyet kell adni Olaszország érdekeinek és jogainak.

A római eszmecsere teljesen tisztázta a két kormány magatartását, amelynek egyike kemény háborúban áll, a másik pedig nem hadviselő fél, de nem is semleges állam és nem mint szemlélő, hanem mint tényleges szereplő vesz részt az európai eseményekben.

A Telegrafo szerint azok, akik azt hitték, hogy Hitler küldötte azért jött Olaszországba, hogy a Ducét valamiről meggyőzze, vagy valamire rávegye, nincsenek tisztában Olaszország pozíciójával és a Duce stílusával.

Ha a Duce megváltoztatná Olaszország álláspontját, azt teljesen egyéni hitének alapján tenné

és az egész olasz nép követi őt elhatározásában, abban a tudatban, hogy azok kizárólag az olasz nép belső értékét és anyagi érdekeit szolgálják.

Londonból jelentik: A Reynolds News című lap azt hiszi, hogy Hitler kancellár Ribbentrop útján

biztosította Mussolinit, hogy nem kötött katonai szövetséget Oroszországgal.

Ha a finnországi háború kiterjesztésének veszélye elmúlt, Hitler kancellár véleménye szerint Rómában meg lehetne győzni Welles Summert arról, hogy egy általános megegyezés véget vethetne a jelenlegi áldatlan helyzetnek.

Ezzel szemben a Sunday Dispatchnak az a véleménye, hogy Ribbentrop római látogatásának célja az volt, hogy Mussolinit igyekezzen rávenni egy német—oros kombinációhoz való csatlakozásra, amelynek ele Nagybritannia ellen irányulna. Berlin és Róma között véleményeltérés volt a finnországi háború miatt. A kancellár úgy gondolta, hogy a feszültség csökkenne, ha Olaszországot rá lehetne bírni, hogy a békekötvetítést támogassa.

Párisból jelentik: A francia lapok megegyeznek abban, hogy a római megbeszélések főcélja egy újabb békeoffenzíva előkészítése volt. Az Ordre szerint a németek szeretnék, ha ebben a békeoffenzívában úgy Olaszország, mint a Szovjet résztvennének. Sok jel arra mutat — írja a lap — hogy Olaszország úgy érzi: elérkezett az ő ideje.

A L'Oeuvre szerint Olaszország már legközelebb fontos döntéseket hoz és kilép eddigi tartózkodásából. Róma követeléseinek lényegét diplomáciai jegyzékben, majd Mussolini beszédében közli. Ezek a követelések a lap szerint Közép-Európára és Afrikára vonatkoznak.

((Rador.))

= HIREK =

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

18—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Két vers

Kempner Magda most megjelent könyvéből

Hegyét mímelnek a habok

Csalánba hulló létkenyér,
Puhává kéjesült tenyér,
Tengerbe szédült bús Igen,
Felhőbe szálló fűshitem,
Most minden, minden összefog,
Hegyét mímelnek a habok,
Most én a Mindenfény vagyok,
Most én a Mindenvágy vagyok,
Most én az Öszesség vagyok.
Mágnesmező, ósabroncs, bástya,
Végvárunk peremén unt várta,
Póznává merevült tenyér,
Könnyel kovászolt létkenyér,
Vérrel tapasztott ősi fal,
Szemem fényt, szennyet áthidal,
Kezem most ökölle kövül,
Fogam szájamba szögesül,
Míg teljesült akaratom,
Érése csak
Egy vércsepp sajtó ajkamon.

Ez is élet

Rácsos börtön: zárt fogorom.
Pántos kapu: két súlyos ajkam.
Kővé mereszt a hallgatás.
S benn félrevertem a harangot,
A tűzharangot, vészharangot,
Már nyelvemig csapnak a lángok,
En nem mozdulok, nem kiáltok,
Míg belül egyre jobban égek...
— És mégis jól van, ez is élet.

— **Időjárás.** Változó felhőzet és a hőmérséklet emelkedése várható.

— **Új bélyeget bocsátott ki a Vatikán.** Vatikánvárosból jelentik: A pápa megkoronázásának évfordulója alkalmából tegnap a Szentatya arc-képével ellátott új bélyegeket és pénzerméket hoztak forgalomba a Vatikánvárosban. (Rador.)

— **Anglia hajlandó a rokkant hadifoglyokat kicserélni.** Londonból jelentik: Lady Astor konzervatív párti képviselő megkérdezte Chamberlaint, hogy hajlandó-e az angol kormány a német kormányal tárgyalásokat kezdeni, hogy a hadirokkant foglyokat az egyik külföldi országba internálják. Chamberlain válaszában kijelentette, hogy kész ezt a kérdést megvizsgálni annak ellenére, hogy egy ilyen egyezménynek rendkívül sok akadálya van.

— **Az agy és a gerincevelő megbetegedéseinek kezelésénél a régóta bevált, tisztán természetes „Ferenc József” keserűvíz —** korán reggel egy pohárral bevéve — a tápcsatornát alaposan kitisztítja, a további bélműködést elősegíti, a gyomoremésztést megjavítja és fokozott anyagcserét eredményez. Kérdezze meg orvosát.

— **650 millió dollárt fordít Amerika hadihajók építésére.** Washingtonból jelentik: A képviselőházban négy óras vita után megszavazták az amerikai haditengerészet jövő évi költségvetését. A program szerint 650 millió dollárt fordítanak új hadihajók építésére.

A háború kis krónikája

Insta és hanyag-e London nyolc milliós lakosságának a fele, vagy áttért a vegetáriánus kosztra? Ezen a fogas kérdésen töri most a fejét az angol élelmezési minisztérium. A probléma sokkal komolyabb, mint az első pillanatban gondolná az ember, mert nem másról, mint London lakosságának élelmiszereivel való ellátásáról van szó. Az történt ugyanis, hogy a kormány a húsrá mézve bevezette a jegyrendszert és a jogosultaknak január 8-ig kellett volna igényüket bejelenteni. A kitűzött határidőig London nyolc milliós lakosa közül három és fél millió jelentkezett jegyért. Fölmerül a kérdés: miért maradt el a többi négy és fél millió? Hanyagságból vagy mert nem eszik húst és vegetáriánus. A kormány előtt még ma is rejtély az igazi ok. Bizonyos, hogy az angol ember ilyen dolgokban elég kényelmes. Angliában ritkán esik meg, hogy valaki egy finom falatért elmenjen a város másik végére. Ami forgalomba kerül, az hozzáférhető bárhol és mindent házhöz szállítanak. A kormány még nem tudja, mitevő legyen London elmaradt négy és fél millió polgárával, akiknek nem kellett a húsjegy.

Welles amerikai államtitkár európai útjáról sok mindenféle találgatás szállong a külföldi sajtóban. A humor sem kíméli az amerikai diplomatát, aki bizonyára a legjobb szándékokkal eltelve jött át a háborgó kontinensre. A sok öleletes tréfa között az egyik Columbus Kristóf útjával hasonlítja össze küldetését.

Két történelmi dátumról fog majdan mesélni az utókor — suttogja a tréfa. A két dátum:

1492. Columbus Kristóf fölfedezi Amerikát.

1940. Welles Sumner fölfedezi Európát.

Az egyik háborús országban fiatal anya jelentkezik húsjegyért. Külön jegyet kér kéthónapos csecsemője részére is.

— *Hiszzen a kis bébinek még foga sincs!* — mondja a tisztviselő.

— *Az igaz — védekezik zavartan az ifjú mama. — de a háborús viszonyokra való tekintettel ma gondoskodunk részére hamis fogakról.*

A front mögötti borbélyműhelyben alaposan megvágják a francia „poilu”-t. A mester egy mészárosot megszerényentő szakértelemmel mossa le a front-harcos arcáról a vért, aztán egy darab papirossal leragasztja a friss sebet.

A katona dühösen szúrja le a hivatalos taksát.

— *Most borotválkoztam életemben először olyan borbélynál —* mondja távozóban, — *akinek három ipara is van: borbély, mészáros és plakátragasztó.*

(—) **Lejárt személyazonossági igazolványok kicserélésének határideje.** Ismételten megírtuk, hogy a régi arcképes személyazonossági igazolványok érvényüket veszítették és hogy azokat az érdekelteknek a rendőrség épületében működő népesedési hivatalban ki kell cserélniök. Azokat, akik igazolványukat nem cserélik ki újra, úgy tekintik, mintha nem volna igazolványuk és a törvény rendelkezései alapján megbüntetik őket. A kicserélés alkalmával mindenkinek fel kell mutatnia állampolgársági igazolványát, a férfiaknak azonkívül katonai irataikat is magukkal kell hozniok. Kicserélendők mindazok a személyazonossági igazolványok, amelyeket 1936-ban, vagy még előbb állítottak ki. Az 1937-ben és azóta kiállított személyazonossági igazolványokat nem kell még kicserélni, hanem azokat láttatásra kell bemutatni. A régi igazolványok kicserélésének határidejét április 1-ig meghosszabbították.

(—) **Hegedű hangverseny a zeneiskolában.** A városi zeneiskola nagytermében ma este félkilenc órakor Cuteanu Eugen tanár hegedűszakos növendékei hangversenyt rendeznek. A műsoron Händel, Beethoven, Mozart, Paganini és Cuteanu művei szerepelnek. A zeneszámokat Tolnai Béla tanár kíséri zongorán. A hangversenyre a belépés díjtalan.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Csütörtökön, március 14-én a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban az Alba Iulia utcában levő Kun gyógyszer-tár.

Gyárvarosban a 3 August úton levő Löw gyógyszer-tár és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Lahovary téren levő Cris-tea gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

**ASTHMA KÖHÖGÉS
MEGHÜLES SZAMARKÖHÖGÉS
ELLEN HASZNALJON**

Thymus
CUKORKAT
KAPHATÓ
GYÓGYSZERTÁRBAN
ÉS DROGERIÁBAN.

A nők a szoknyánál maradjanak!

Wilket Cunnington, londoni női divatszakértő szerint ez a háború nem hoz olyan forradalmi változásokat a női divat terén, mint a világháború. Ugy-látszik, hogy a divatszakértő azt a forradalmi újítást, hogy a nők nagyrésze Angliában nadrágban jár, mert különböző egyenruhás osztagok tagja, nem tekinti a női divathoz tartozó változásnak. Cunnington különben hatalmas női ruhagyűjteménye van a legkülönbözőbb korokból és éppen most sorolt be gyűjteményébe egy ilyen női egyenruhát, ami megállapításával ellentétlenek látszik. A nadrágos hölgyek különben a vidéki városokban nagy visszatetszést keltenek. London polgári kiűritése következtében igen sok fővárosi nő vidékre költözött és az egyes vidéki városokban nem nagyon szívesen látják szokásaik meghonosodását. Bristolban például azt követelték, hogy vezessék be a vasárnapi mozielőadásokat, ami a tisztes városatyáknál nagy felháborodást váltott ki, mikor az egyik tanácsos a közgyűlésen ezt a kérést támogatta. Angliában ugyanis a vasárnapot — különösen a vidéki városokban — olyan szigorúan ünneplik, hogy semmiféle szórakoztató előadás nem rendeznek ezen a napon. Tudvalevően még a labdarugómérkőzéseket is szombatban tartják, éppen erre való tekintettel. A javaslat mégis keresztülment, mert az érdekében felszólt városi tanácsos arra hivatkozott, hogy a szabadságos katonáknak szórakozást kell nyújtani.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Popa Ghertruda Iuliana, Roman Vasile, Jókai József, Jókai Sándor, Szende Éva, Bogoszlavics Szvezdana, Doran Virgil, Marin Victor.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Kincs Fülöp negyvenhat éves házigondnok, Ötvös József negyvenkét éves házaló kereskedő, Decsov Petra született Saffran hetven éves, Körényi Erzsébet hetvenkét éves, Chisa Gheorghe huszonkét éves földműves, Stepper József negyvennyolc éves cipész, özvegy Frisch Magdolna született Helfrich hatvanöt éves.

Mozi

Ludwig Diehl és Olga Csehova A Glenarvoni róka című új TOBIS-film főszerepeiben. A film felvételei most folynak. Ludwig Diehl, akinek már hősi halálhíré is költötték, a háború kezdetétől a nyugati hadszíntéren teljesített szolgálatot kapitányi rangban és nemrégiben szabadságot kapott.

MŰSOR:

Csütörtök, március 14.

APOLLÓ: Sebastian Ott a nevem (német film)
CAPITOL: A pék felesége (francia film.)
CORSO: Az utolsó Katalin (angol film)
SCALA: Az acélsárkány (angol film)

(—) **Befejeztük a gyűjtést a feregiházi tűzkárosult család részére.** A nyolcvan esztendőes Nagy Pál feregiházi szegény ember és családja javára, akiknek feje fölött kis házuk leégett, tegnap a következő adományokat kaptuk: Varga Sándor 150, E. I. 100, Grósz Péter 100, özvegy Fazekas Ferencné Újszentes 100 és N. Józsa 100 lei. Gyűjtésünk összege 12.160 lei. Tekintettel arra, hogy a Nagy család részére ezen a pénzen az építési anyag beszerezhető, a gyűjtést ezennel befejezzük. Azokat az olvasóinkat, akik erre a célra még adományokat szántak, kérjük, hogy azokat a Déli Hírlap szegényalapja javára küldjék. Közeledik a husvét és ismét sok szegény ember nyújtja majd felénk kérés tenyerét. Még mindig hideg van és még mindig nem kínálkozik tavaszi munka. Szeretnénk, ha a feltámadás ünnepén néhány szegény embernek tüzelőre és élelemre tudnánk olvasóink jóvoltából valamit adni.

Nemcsak modern, nemcsak szép, hanem olcsó

BUTOROK

kaphatók rendelésre és készen

SCHUSTER MIHÁLY

bútorgyárában, III. Coroana de Otel 11.

Hid és utépités új városi költségvetésben

A város az új költségvetés keretében a takarékoság következtében nem vehetett fel olyan arányú új közmunkát, mint más esztendőben. Új építkezés lesz a Bratianu-uccában a Horgony-palota előtti új Bega-híd, amelynek költségeire öt millió leit vettek föl a költségvetésbe. A múlt esztendőben megkezdett utépitések folytatása huszonkét millió leiel szerepel a költségvetésben, viszont új utak megépítésére tíz millió és nyolcszáz ezer leit fordítanak majd. A színházról a józsefvárosi pályaudvarig vezető Carol II. körút jobboldalán az aszfaltjárda létesítésére ötszáz ezer leit irányoztak elő. A Berthelot-körút munkálatainak befejezésére félmillió lei szükséges, amelyet szintén felvettek a költségvetésbe. Háromszázhetven ezer lei költséggel a Tache Ionescu körúton csinálnak aszfaltját. Ötven ezer lei költséggel nyilvános légvédelmi fedezéket építenek, egy millió lei költséggel pedig a város különböző részein ciszternákat létesítenek a tűzoltóság számára. A város által kisajátított Csernojevicsházat egy millió és hétszázötvennégyezer leiel kifizetik, a házat lebontják és így végre lehetővé válik a Mehala felé vezető út rendezése. A városi mérnökség számára egy és egy negyed millió lei költséggel különböző munkagépeket szereznek be.

(—) **A temesvári import-export árelenőrző bizottság tagjai.** Cristu Ioan külkereskedelmi miniszter részletes utasításokat küldött az egyes helyi árelenőrző bizottságoknak az új külkereskedelmi rendszer végrehajtásával kapcsolatban. Temesvárott ezen import-export árelenőrző bizottság a vámvivatalnál működik és tagjai a következők: Esanu Gheorghe, a Nemzeti Bank temesvári fiókjának igazgatója, Ilincea Iuliu kereskedelemügyi felügyelő és Tautu Anton vámvügyi igazgató. A bizottság tagjainak kinevezése már megjelent és rövidesen megkezd működését.

A repülőtiszt, aki lepotyogott a menyasszonyához

Január elején egy angol katonai repülőgép felmerítő repülést végzett Németország felett. Egy német gép észrevette és üldözni kezdte az angolt, majd harcban lelőtte a brit gépet. A vezető pilótának sikerült átjutni a határon, úgyhogy a gép Belgiumban esett le. Az egyik tiszt, John Kempster, amikor földet ért, mosolyogva ezeket mondta:

— Végre találkozni fogok a menyasszonyommal.

A pilótatiszt menyasszonya ugyanis Belgiumban lakik. Hetek óta próbálkozott engedélyt szerezni a nősülésre, de a menyasszony, Miss Clitheroe nem kapott kiutazási engedélyt Angliába.

Az angol repülőket a belgák internálták. Kempster hadnagynak megengedték, hogy menyasszonya több ízben meglátogassa.

Az öt angol repülő a minap az éjszaka leple alatt megszökött az internálótáborból, átjutott Antwerpenbe, ahonnan hazahajóztak Londonba. Kempster hadnagy elmondta, hogy a menyasszonya rövidesen Angliába érkezik és megtartják az esküvőt.

— Bizony nagyon csodálkozott a menyasszonyom — fejezte be az interjút — amikor meghaltotta, hogy pont Belgiumban potyogtam le.

Hajtóvadászat egy halottra

Nyolc évvel ezelőtt, egy kínai—japán összecsapás után, a japán vezérkar jelentést tett Hirohito császárnak arról, hogy Ma-Chan-Shan kínai tábornokot, a leghíresebb kínai hadvezérek egyikét és Japán legkérlelhetlenebb ellenségét megölték. Most Nighsia tartományból jelentették a japán hadvezetők, hogy a holtak mondott kínai tábornok vezeti az ellenük harcoló kínai csapatokat. Nagyszabású hajtóvadászat indult a „halott” elfogatására; a helyzet ugyanis elsősorban azért kínos, mert a hagyomány szerint amit a császárnak jelentenek, annak feltétlen igaznak kell lennie és soha vissza nem vonható. Így hát hivatalosan Ma-Chan-Shan tábornok — halott... 1932-ben el is küldtek Hirohitonak egy kínai tábornoki egyenruhát azzal, hogy az a megölt tábornoké volt.

(—) **A főpolgármester a fővárosban.** Baran Coriolan dr. főpolgármester szerdán este Bucurestibe utazott, ahol különböző hivatalos ügyekben eljár. A főpolgármester a hét végén érkezik haza.

(—) **Vizsgálat a lugosi erdőigazgatóságnál.** Banciu tábornok, állami ellenőr Lugosra érkezett, hogy az ottani erdőigazgatóság ügykezelését és az erdőigazgatóság által épített erdei vasutak számadatait megvizsgálja.

(—) **Lugosi koldus megkéselt egy gyermeket.** Lugoson Puiu Ion hatvannégy éves koldus egy vendéglő udvarán háttasziirta Georgescu Teofil tizenégy éves fiút, aki egy lakodalom vendégei között volt. A fiút súlyos sérüléssel kórházba szállították. Puiu Ion letartóztatták. Puiu húsz év előtt gyilkosságot követett el és az érte rája rótt büntetést is kitöltötte.

(—) **Józseffelváért.** A leégett Józseffelva újjáépítésére L. A. olvasónk Filipez Lászlóné elhalálása alkalmával koszorúmegváltás címén kétszázötven leit adományozott. Gyűjtésünk Józseffelva számára ezzel 82.405 lei.

Románia román mintafalut épít a földrengés által elpusztult török vidéken

Török lap méltató cikke Carol király gesztusáról

Istanbulból jelentik: A Tan című török lapban „Románia királyának szép gesztusa” címen cikk jelent meg, amely közli, hogy Románia a török nép iránt érzett barátságának bizonyítékául a földrengéssújtotta vidéken új modell falut épít, amelynek neve Romanopa lesz. A lap bucarestii tudósítója megírja, hogy az Erzindian környéki földrengések oly nagy mértékben érintették a román népet, hogy gyűjtés indult meg a nagyobbarányú segítség nyújtására. Öfelsége II. Carol király, aki dicsőségesen irányítja népének sorsát, elhatározta, hogy román mintafalut építet Törökországban, amely záloga lesz a két nemzet közötti barátságának.

Ez a falu román stílusban épül és a legmodernebb berendezésű lesz. Románia szállítja az egész építőanyagot és különleges építésszek fogják ezt a mun-

kát végrehajtani. Carol király törvényrendeletet ad majd ki ebben az ügyben és azt a parlamentben a jövő héten terjesztik elő. A lap cikke mély benyomást keltett a török közvéleményben.

Tanricer bucarestii török nagykövet tegnap Istanbulba érkezett és a következő nyilatkozatot tette:

— A török—román barátság mindig szorosabbá válik. Az anatóliai földrengés károsultjainak megsegítésére

Romániában eddig 2 millió leit gyűjtöttek. Az új házakhoz szükséges építőanyag, amelyet már eddig elküldtek, több mint 10 millió lei értékű. Romániában mintegy 100 ezer török él, akik fokozatosan térnek haza. A múlt évben több mint 3500 romániai török tért haza az anyaországba.

Anglia újabb nagy expedíciós hadsereget szervez

A közeli szövetes haderők főparancsnokait kihallgatáson fogadta Inonu török köztársasági elnök

Londonból jelentik: Az alsóház keddi ülésén Stanley hadügyminiszter betérjlesztette tárcájának szimbólikus költségvetését 100 font sterling keretében, epp úgy, ahogyan azt a haditengerészeti és a légügyi miniszterek is tették. Stanley beszámolója során közölte, hogy

újabb nagy angol expedíciós hadsereg áll szervezés alatt,

amely fokozatosan átveszi a szárazföldi háború terhet, ilymódon segítve a szövetséges franciák helyzetén, akik a háború első részében viselték a nagyobb terheket. Az angol és francia hadsereg ma kétszer olyan nagy, mint októberben volt és naponta nő. A miniszter ezután hangsúlyozta azt a szoros összeköttetést, ami Franciaország és Anglia között fennáll és leszögezte, hogy a világháború idején a két nép szövetségben élt egymással, most pedig barátokká vált.

Az angol haditengerészeti minisztérium hivatalos jelentésben arra a német rádióhíradásra, amely szerint március 6-ról 7-re virradó éjjel a németek 11 convoyban haladó angol kereskedelmi gőzöst 30

ezer tonna ürtartalommal elsüllyesztettek, vagy súlyosan megrongáltak. Az admirális leszögezi, hogy a valóságban 15 kis, legnagyobb részt halászhajót támadtak meg, de ezek közül csak egy sérült meg komolyabban és pedig az Amelio Lauro olasz gőzös. Ez a semleges hajó egyedül haladt és erősen ki volt világítva. A német repülőgépek 10 méteres magasságból dobták rá a bombákat.

Osloból jelentik: A norvég külügyminiszter bejelentette, hogy az a német nyilatkozat, amely a tengeri háború folytatására vonatkozik és amely a norvég és semleges országok hajózását érinti, nem oldotta meg ezt a kérdést.

Ankarából jelentik: Inonu török köztársasági elnök kedden külön kihallgatáson fogadta Sir William Mitchell tábornagyot, a közepkeleti angol légi haderő parancsnokát és Jaunaud tábornokot, ugyancsak a közepkeleti francia légi haderő parancsnokát. A kihallgatáson ugyancsak jelen volt Saracoglu török külügyminiszter is.

(Rador)

Megtorpedózott hajó román matróza Temesvárra érkezett és elmondja az éjszakai elsüllyesztés megrendítő részleteit

A temesvári főposta üvegcsarnokában volt dolgom. A toláblak előtt, amely mögött az érkezett pénzeket kifizető tisztviselő ült, sokan tolongtak. Egyszer napbarnított férfi érkezett és a tömeg háta mögött izgatottan kérdezte:

— Kisasszony, érkezett Brailából táviratilag kétezer lei? Stoian Gheorghe névre kellett érkeznie.

Az izgatott hangra felfigyel a hivatalnok, félbeszakítja egy készülő elismervény írását, kezébe kap egy kimutatást, pillantásával végigfut rajta, majd kijelenti:

— Igen. Érkezett. Várjon azonban, míg elintézem azokat, akik ön előtt érkeztek.

— Várok, kisasszony, — mondja az ember és a megkönnyebbülés sóhaja hagyja el ajkát. Arca is megnyugszik és csendesen odaáll a sorba. Megnézem jobban. Megállapítom róla, hogy hajós. Ahogy kopott télikabátja alatt a nyakára csavart kötött sál félrecsuszlik, kilátszik a matrózblúz. Feje fedetlen, de amint nézem, látom, hogy kezében matrózsapka helyett civilkalapot szorongat. A télikabát a térdéig ér. Széles tengerész nadrág és bakancs van rajta.

A postakezelő egymásután elintézi a feleket és rákerül a sor Stoian Gheorghera. Kíváncsian nézem.

— Maga Stoian Gheorghe? — hangzik a kérdés a toláblak mögül.

— Igen, én vagyok, — bugyborékol a boldog válasz, kérem a kétezer leit.

— Előbb igazolnia kell magát.

A körülbelül harmincöt esztendő férfi kigombolja a télikabátot és belenyúl a matrózblúz belső zsebébe, amelyből különböző iratokat húz elő. Mind-egyiken látszik, hogy alaposan eláztatta a vizet, de később melege kályhánál megszáradt. A matróz átad a hivatalnoknak egy arcképes igazolványt:

— Tessék, ezt a személyazonossági igazolványt a brailai rendőrségen állították ki.

A tisztviselő megnézte az igazolványt, összehasonlította az abban levő fényképet az előtte álló férfi arcával, bólintott és kérdezte:

— Más igazolványa nincsen?

— Dehogyan nincs. Itt a hajózási könyvem. A brailai kikötői parancsnokság állította ki. Láttamozta a hajókapitányom. A Miropan matróza voltam.

És befelé nyújtotta a kis ablakon keresztül a kék fedelű könyvecskét.

A Miropan névre felfigyeltem.

Ismerős hajó ez nekem. Brailában voltam a múlt év augusztusában. A kikötőben ott volt a Miropan hajó, hogy román búzákat szállítson Angliába. Egyik barátom révén, aki ismerőse volt Levengardis kapitánynak, meglátogathattam a hajót. Nagy tengerjáró tehergőzös volt, amelynek ormán büszkén lengett a brit lobogó. Levengardis kapitány, aki húsz éve szolgált már a Miropanon és a feleségével együtt öt kényelmesen berendezett kabinban lakott, vendégszeretően bőséges uzsonnát szolgáltatott fel, majd személyesen kalauzolt a hajón, amely rakodás előtt javítás alatt állott. A hajó ismételtén járt spanyol kikötőkben és a polgárháború izelítőjéül több bombaszállékot is kapott.

Örültem, hogy hét hónap után találkoztam valakivel a Miropan fedélzetéről. Megvártam, amíg a matróz megkapta a pénzét és aztán szóra marasztaltam.

— Mit csinál a kapitány? Hát a felesége? Mi ajság a Miropanon? Hogy kerül maga ide?

Gyors egymásutánban peregték kérdéseim.

Stoian Gheorghe arca elkomorodott. Szomorúan legyintett a kezével és búsan válaszolt:

— A kapitány már nem él. A felesége megmenekült. A Miropan elsüllyedt. Én utazóban vagyok hazafelé.

Megdöbbsentem ezekre a szavakra. Elmondtam Stoian Gheorghenak, hogy tavaly nyáron voltam a Miropanon és kértem, beszélje el, hogyan történt a szerencsétlenség.

ÉJJELEK MEGTORPEDÓZTAK A HAJÓT

— A Miropan — kezdte elbeszélését a matróz — tavaly nyáron szállított utoljára gabonát. Az ősz óta, amióta Anglia háborúskodik, szemet szállítottunk. A hajó mély ölet, amelyben azelőtt aranyos búzákat vittünk, feketére piszkolta a sok szén. Kilencen voltunk a hajón román matrózok, a többiek görögök és angolok voltak. Gyakran jártunk veszedelmes zónákon, de bízunk szerencsénkben, hogy nem lesz semmi baj. Még a kapitány felesége is a

hajón volt, pedig a férje többször akarta, hogy maradjon valamely veszélytelen városban. De nem akarta a férjét elhagyni. Utolsó utunkra két hét előtt indultunk Messinából. A messinai kikötőben szénrel raktuk meg a hajót és Anglia felé mentünk. Nem tudtuk, hogy mely kikötő felé haladunk. Az angol kikötőt, amelyben ki kellett volna raknunk a szemet, csak a délelőtt közölték volna velünk. Az is lehetségesnek látszott, miként az már megtörtént, hogy útközben nyílt tengeren kell majd valamely angol hadihajónak köszönet adnunk. Tíz nap előtt éjjel óvatosan haladtunk Portugália partjai mentén. Egyszerre borzalmas megrázkódtatás érte a hajót. A másodtiszt, aki szolgálatos volt, azonnal telefonált a kapitány hálószobájába. A kapitány azonban akkor már ébren volt és sietett a kormányhídra. Riadót rendelt el. Azt hittük, hogy zátonyra kerülünk, vagy valami víz alatti sziklának mentünk. Azonban a kapitány, aki úgy ismeri a tengert, mint saját tenyerét, kijelentette, hogy az lehetetlen, mert azon a vidéken, ahol járunk, nincsen se vízalatti szikla, se homokzátvány. Kijelentette, hogy a Miropant megtorpedózták. Abban a pillanatban rohanva jött a gépházából az egyik altiszt és megerősítette a kapitány kijelentését.

FELBORUL AZ EGYIK MENTŐCSÓNAK

Stoian Gheorghe, mintha a rettenetes élménynek a hatása alatt állana, egy pillanatra elhallgatott, majd folytatta:

— Kiderült, hogy hajónk szinte ugyanegy percben két torpedót kapott. A víz két hatalmas nyíláson zudult be a hajófenékbe. A kapitány parancsára működésbe hozták a fényszórókat, holott egész éjjel eloltott lámpákkal haladtunk. Látni akarta a kapitány, hogy mi okozta a szerencsétlenséget. Vagy ötszáz méternyire a tengeren erős fodrozódást láttunk, amely egyre távolodott. A menekülő búvárhajó nyoma volt, amely vesztünket okozta. Már az előző nap óta követhetett minket. A kapitány kiadta a parancsot a menekülésre. Két mentőcsónakunk volt, azokat lebocsátottuk. A kapitány felesége szállott be elsőnek, aztán a személyzet. A kapitány a hajó fedélzetén állott és intette a mentést. A hajó eleje egyre jobban elmerült, a hátulja pedig felemelkedett a vízben. Már csak néhány ember volt a hajón, amikor az első csónak elindult. A második csónak, amelyben magam is voltam, még a hajó mellett maradt. A kapitány akkor hozzánk kiáltott, hogy leszáll az irodájába, hogy felhozza a hajó iratait és a hajópénztárt. Nemsokára újból meg-

Száz év óta bevált
J. Pserhofer pilula

elhájasodás, székrekedés és
egyéb emésztési zavarok ellen

Ügyeljen az eredeti csomagolásra!

jelent. A hajó pereme akkor már alig emelkedett ki a tengerből. A kapitány átugrott a csónakba. Abban a pillanatban működni kezdtek az evezők. Ugyanakkor a hajó eltűnt a vízben. Kétségbeesetten dolgoztunk, nehogy a süllyedés következtében támadt örvények a csónakot felborítsák. Fáradozásunk azonban hiábavaló volt. A csónak felborult és mi valamennyien a vízben voltunk. Úszva igyekeztünk a közeli part felé. A víz borzalmasan hideg volt és kezünk-lábunk megdermedt, de az életösztön erőt adott. Végül egymásután partot értünk. Csak a kapitány, a kormányos és négy matróz hiányzott. A kapitány felesége elájult, amikor megtudta férje végzetét. Gyalog mentünk aztán a part mentén és karjaink vittük a kapitányt, amíg egy halászfaluba értünk.

ODAVÉSZ A MACSKA IS.

Stoian Gheorghe kérdésemre, hogy a torpedózó búvárhajó miért nem sietett a mentésükre, azt válaszolta, nyilvánvalóan azért, mert közel volt a part és biztosra vette így a teljes személyzet megmenekülését.

Stoian Gheorghenak minden holmija és huszonegy angol font pénze a tengerbe veszett. A kapitány parancsa értelmében azonban a matrózok bonyolult zsebében tartotta iratait és ott volt két fontnyi pénze is. Amikor a halászfaluban megszáradt és kipihente magát, valamennyi hajótöröttel Lisszabonba ment. Ott vette a civil télikabátot és a kalapot. Vasúton jött hazafelé. Olaszországból táviratozott Brailába, hogy küldjenek neki Temesvárra kétezer lei utiköltséget. Csak Temesvárig futotta ugyanis jegyre a pénzből és ide már teljesen üres zsebbel érkezett.

Mielőtt elváltak tőle, még egy kérdésem volt hozzá:

— Mi lett a Pick-Packkal?

Pick-Pack tengerészmacska volt és tengerész-mely bejárta a fedélzetet négy év óta az egész világot. Brailában tavaly megismerkedtem ezzel a kedves szürke macskával, amely barátságosan dorombolt simogatásomra.

— A Pick-Pack, — felelte búsan Stoian Gheorghe — szintén odaveszett.

Pick-Pack tengerészmacska volt és tengerész-módon múlt ki a világból. Éveken át a tengeren csavargott és most a tenger ölében van örökös nyughelye.

Kubán Endre.

Színház, Művészet

Példátlanul meleg sikert aratott Budapesten Nyirő József új darabja

A budapesti Nemzeti Színház sorozatos előadásban játssza Nyirő Józsefnek, a nagy erdélyi magyar írónak „Új haza” című drámáját. Estéről-estére zsúfolt padosorok mellett a legkiválóbb pesti színészek tolmácsolták azokat a gondolatokat és érzéseket, amelyek ennek a kiváló embernek a lelkében születtek meg. A közönség kíváncságra

Nyirő Józsefnek minden előadáson meg kell jelennie,

ahol eddig nem tapasztalt ünneplésben részesítik. A darab a negyedik előadásán olyan frenetikus siker volt, amely szinte példa nélkül áll a Nemzeti Színház történelmében. A budapesti sajtó és szakkritika a legjellegesebb cikkekben számolt be az új Nyirő-darab osztatlan sikeréről. Jellemző erre a sikerre, hogy a Nemzeti Színház igazgatósága az előzetesen megállapított műsor szerint bemutatóra tűzött következő darabok közül többet a Kamara Színházra osztotta ki, hogy a nagy színpadot fenntarthassa a Nyirő-darab sorozatos előadására.

Az előadás szüneteiben hivatalos és magán-személyek keresték fel Nyirő Józsefet, úgy, hogy Nyirő páholya valóságos búcsújáróhelyhez ha-

sonlított. Ez a hatalmas siker őszinte örömet keltett Nyirő József erdélyi ismerőseinek és barátainak körében is. Nyirő József tulajdonképpen az erdélyi alkotni tudást és az erdélyi magyar öserőt mutatta be a magyar fővárosban, ahol ez az öserő magával ragadta azt a közönséget, amely talán a legtöbb darabot buktatta meg már a pesti színházakban.

A TEMESVÁRI GYARVÁROSI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Csütörtökön este 9 órakor: Havasi napsütés. (Hunyady Sándor darabja.)
Szombaton este 9 órakor: Cirkuszhercegnő (Kálmán Imre operettje.)
Vasárnap délután 3 órakor: Lovasparádé (Olcsó helyárrakkal.)
Vasárnap délután 6 órakor: Cirkuszhercegnő. (Rendes helyárrakkal.)
Vasárnap este 9 órakor: Mágus Miska (Szirmai Albert operettje.)

Jegyek az összes előadásokra naponta délelőtt tíz órától déli egy óráig és délután négy órától kezdve válthatók a Colosseum pénztáránál.

Erdélyi minorita szerzetes levelei Braziliából

Kereskedelmi utazók, mint a kultura uttörői. — Az áldott brazil föld minden bevándorlóból vérbeli brazilt csinál. — A kormány védi a bennszülött munkást.

X.

Erdekes testület az utazóké. Rendszeresen lovon járnak. Árúmintákat, kevés poggyászatot a nyeregre kötik s hetekig, hónapokig járnak kolóniáról fazendára. Fáradhatalan emberek. Minden tájat ismernek, mindenkinek a nyelvén tudnak és szállítják a híreket, várják és szívesen látják őket. Régebben majdnem mindannyian németek voltak. „Musterreiter” volt a nevük s többnyire hamburgi céceket képviseltek. Az ő ügyességüknek köszönhető, hogy eldugott helyeken modern felszereléseket, eszközöket, gépeket, berendezéseket találunk. Például villanyos hűtő szekrényeket, dinamókat, hangya és rovarirtó szereket, rizshántolókat, préseseket, kenyérszállítókat, fogorvosi berendezéseket, varrógépeket és villanyos ostyasütőket, nyíróollókat meg hegesztőket. A Krahz-fazendán Váamáo mellett meglepett egy egyszerű, de igen elmés szivattyú berendezés, mely erős sugarú forrás vizét önműködőleg 90 méter magasra szállítja. Igaz, hogy a víz kétharmada a szívónyomó szifonban elvész, de egyharmada is megtölt naponta egy 15.000 literes medencét, ami éppen elég a kastély urainak és a gazdaságnak. Lichtwarik a „Musterreiter”-eket Hamburg úttörőinek nevezi a külföldi kereskedelem harcmezéjén s azt mondja rólok, hogy Hamburg összes templomainak falai sem volnának elégségesek az emléktáblák befogadására, ha megörökíteni akarnák neveiket, akik ezen a harcmezőn elesetek.

EGY KILO ZSIR 20, EGY KILO SZAPPAN 8 LEI

Estig barangolunk a Cahy medrében, amíg meg nem jelennek a pirilampok és nem suhannak el fölöttünk a baglyok. Titokzatos hangokkal van tele a levegő, pedig minden csendes. A házából kiszűrődő villanyfény eligazít a hazavezető úton. Csak valami virágot szeretnék vinni magammal. Talán begoniát. Azonban, amit begoniának néztem az alkonnyatban, két méteres csalán volt. Nem kérek többet belőle.

Karácsony hetét felhasználom a kolóniák megismerésére. Egyik gazda a másikat ajánl, közlékenységben nincs hiány. A háborúval és annak okozójával sehogyan sincsenek kibékülve. Az áruszállítás a hajózás bizonytalansága miatt megakadt, nagy készletek eladatlanok. Szerencsére Angliából kaptak rendelést 100.000 kg. zsirra. A zsirt egy kilós kockákba fagyasztják mint a vaját s papirosban 60 kilós ládába csomagolják. A zsir ára a városi piacon 2 milreis (20 lei); az angolok 8 milreisért kapják. A megmaradt tepertőből szappant főznek a kolónisták. Vagonszámra ideadnak nekem 8 leiert kilóját, de sajnálattal kell lemondanom a jó vásárról, mert a sokféle pálmaolajból készült habzó szappanok egész tömegével máris ellátott a Wild-laboratórium jó néhány esztendőre. A német kolóniákon lehet látni, hogy a brazil föld mire képes. A munka itt szászoros gyümölcsöt hoz. Gazdagabb vidéket, mint a Hansa kolónia, Sao Bento, Humboldt, Blumenau és az Itahy-völgye, nem kell kívánni. Szeretném az egészet a Székelyföld kellő közepére betelepíteni.

CÉLSZERŰ BRAZIL ÁLLAMPOLITIKA

Rio de Grande államot (területe 285.289 négyzetkilométer, lakosainak száma 3 millió) németek tették kulturfölddé. Utánuk az olaszok talán ugyanannyit alkottak. De az bizonyos, hogy ma mindannyian szívvel-lélekkel brazilok lettek s már hallani sem akarnak anyaországukról. Voltak és vannak közöttük Hitler párhívei. Ezek néhány rajongó vezetésével tavaly megpróbálták, miképpen lehetne Rio Grande, Santa Catarina és Paraná államokat a brazil lobogótól elszakítani. Mozgalmuk azonban nem volt elég komoly, bármennyire is rendeztek horogkeresztes felvonulásokat. Mozgolódásukkal azt érték el, hogy a kormány néhány ujságjukat betiltotta, egyesületeiket feloszlatta és sok eddig ismeretlen korlátozó intézkedést léptettek életbe, ami a többi külföldinek is kellemetlen. Megszervezték a külföldiek nyilvántartását s eddig 3 millió estrangeiro-íratk össze. (A 20 milreis és csomó bélyeg.)

Brazília okosan vigyáz a függetlenségére. Katonai rendőrségét, biztonsági berendezését napról-napra fejleszti. Mától fogva, idegen pilóták nem repülhetnek át területét. Védi a bennszülött munkást, külföldi cégek működési engedélyét megszigorítja, üzemekbe ellenőroket ültet, vámot, adóztat és küzd népének boldogságáért. A főiskolák ontják az új diplomásokat, akiket mind el kell helyezni. A kormány meggátolja az erdők, vadak és halak, sőt még a lepkéknek is további oktatást pusztítását. Népcsoportok letelepedését nem engedélyezi, a bevándorlást földművesekre, bányamunkásokra és

szakmunkásokra korlátozza. Küzd a beszívargott kommunizmus és nácizmus ellen. Pártolja a nemzeti irodalmat, művészetet, sajtót.

BOLDOG UJÉVET...

Atlápoztam a folyóiratok karácsonyi számait. Egy-néhány (Illustracao Brasileira, Vida Domestica) megüti az európai folyóiratok szépségnevóját. A magazinok tömege azonban nem ismer mást, mint a mozihirességeket, sportot, divatot, szépségápolást, autoujdonságokat, frigidáreket, banketteket, sorsjegyeket. Nem is volna rossz megütni a főnyereményt és egy felhőkarcolót építeni az új esztendőben. Ha a sok jókívánság valóra válna, ez nem is volna lehetetlen.

Az ujévi telegrammok és fonogramok szövege, bárholnan jönnek is, igen hasonlítanak. A dolog magyarázata egyszerű. A telefonkönyvben megszerkesztett szövegeket találni minden alkalomra. Csak

= KÖZGAZDASÁG =

Miniszteri megbeszélés a külkereskedelmi törvény végrehajtásáról

Christu miniszter az exportörök és importörök között. Nem monopoljog az eddigi behozatali kvóta

Christu Ion külkereskedelmi miniszter a kereskedelmi és iparkamara helyiségében megjelent az export- és importkereskedők összejövetelén, hogy meghallgassa a március 10-én életbe lépett új külkereskedelmi törvény végrehajtására vonatkozó kívánságaikat.

A kamara elnökének üdvözlő szavai után a miniszter mindenekelőtt arra hivatkozott, hogy hivatalba lépésekor már kijelentette, nem kíván zárt ajtók mögött dolgozni, hanem a legszorosabban

közvetlen érintkezést kívánja fenntartani a gyakorlati élet képviselőivel, az iparosokkal és a kereskedőkkel.

Még sem ez a kötelezettség vállalás hozta el az értekezletre, hanem az a tudat, hogy szükség van erre a megbeszélésre, amely segítséget ad ahhoz, hogy minél simábban és biztosabban lehessen keresztül vinni az átmenetet.

— Célom nem az, hogy én ismertessem a már eléggé ismert törvényt, hanem az, hogy meghallgassam a jelenlevőket — mondotta. — Természetesen a fővonalakban teljesen ismert előttem és ismert volt a törvény elkészítésekor is az ipari és kereskedelmi világ minden kívánsága.

A törvényt az előző rendszerekhez képest jobbnak tartom.

hiszen egyébként nem írtam volna alá. De semmiféle többé, vagy kevésbé jól szövegezett törvénytől magában még nem lehet teljes eredményeket várni. Ehhez a gyakorlati alkalmazás és a jóindulatú alkalmazkodás vezet. Meg vagyok győződve, hogy a gépezet és a szervezet, amely a végrehajtást vezeti, alkalmas jó eredmények elérésére. Nem csupán ezen az ülésen kívánok rendelkezésükre állani az érdekelteknek, hivatalom ajtajai mindig nyitva vannak a gyakorlati élet képviselői részére és szívesen fogadom javaslatokat és kritikáikat.

Az importörök nevében Cassardian gyarmatárú importör megköszönte a miniszternek, hogy a törvény a régi importöröknek elsőbbséget biztosított és ezáltal a színleges importörök háttérbe szorítván, az engedélyezési visszaéléseket korlátozta. Az import lebonyolítására engedélyezett három hónapi idő meghosszabbítását kérte, mert sokszor lehetetlen ennyi idő alatt végezni és ha nem biztos az engedély meghosszabbítása, inkább lemond a kereskedő a behozatalról. Legrosszabb esetben azt kérte, hogy ha három hónapon belül meg van kötve a behozatali szerződés, akkor a tényleges behozatal később is történhessen. A miniszter biztosította az érdekelteket, hogy ilyen esetekben haladéknélkül és újabb illeték fizetése nélkül megkapják az új engedélyt, tehát a törvényes határidő meghosszabbítás felesleges.

A Róm. Kat. Népszövetség ez évben is megrendezi

ifjusági

lelkigyakorlatát

március 14, 15 és 16-án

(csütörtök, péntek, szombat)

a belvárosi plébániatemplomban,

este 1/8 órakor a leányok,

este 9 órakor a fiúifjúság részére

A lelkigyakorlat vezetője dr. Csipán

Krizológ O. F. M. teológiai tanár

Felkérjük a katolikus ifjúság minden

rétégét, hogy minél nagyobb számban

vegyen részt a lelkigyakorlaton, —

valamint 17-én, vasárnap, a befejező

szentmisén és közös áldozáson

a szövegek számát kell bemondani és a mileket befizetni. A többit elintézi a központ. Jó is, olcsó is, amerikai is.

Élek az alkalommal és boldog újévet kívánok én is minden olvasómnak a 9. számú minta szerint. Wild Endre dr.

Azt is kérte a felszólaló, hogy a régi importkvótát vegyék felülvizsgálat és új megállapítás alá, figyelembe véve mindenkinél az üzleti tőkét, forgalmát, adófizetéseit és teljesítő képességét. A miniszter kijelentette, hogy természetesen

nem monopoljog az eddigi behozatali kvóta,

új vállalatok létesülését nem szabad figyelmen kívül hagyni, viszont azonban figyelemmel lesz a javaslat szellemében arra, hogy semmi esetre se működhessenek színlegesen engedélyesek.

Az exportörök szövetsége nevében Brancovi professzor javasolta, hogy az exportörök és az importörök szakmáknak szervezkedjenek és a minisztérium ezeknek a megbízottait hívja meg az időnként szükségesnek mutató megbeszélésekre. Kereskedelmi szabadságról az adott viszonyok között nem lehet szó, azonban gondoskodást kér, hogy ha változik a külkereskedelmi rend, a változás előtt megkötött ügyletek maradjanak az alapul vett régi rend szabályai alatt s ne érvéj olyan meglepetések a kereskedelmet, mint például a kivitelű tilalmakkal érték. A megindult ügyletet úgy kell tekinteni, mint szerzett jogot. Javasolja, hogy erre a célra bejegyzésre kerüljenek a tőzsdén a megkötött export szerződések.

A nagykereskedelem nevében Orghidan beszélt és panasolta, hogy amikor import lehetőségek voltak, sokszor nem kapták meg az engedélyt, az árúk a vámnál heverték és nem lehetett kikapni azokat. Kérte, hogy a törvényt úgy hajtsák végre, hogy az engedélyek ne akadjanak el a hivatalokban és az engedélyezés ne legyen túlságosan függővé téve az ügynevezett rendelkezésre álló mennyiségektől. A miniszter biztosította a felszólalót, hogy gondot fordítanak a kívánságok teljesítésére.

Ernest Ene volt államtitkár, börgyáros az iparnak nyersanyagokkal való ellátását kérte, majd a devizaneheziségek elhárításáról beszélt és ezzel kapcsolatban kérte a Jugoszlávia részéről 1 millió 400.000 dinár erejéig cserző anyagokért fennálló követelés likvidálását. Az iparosok köszönettel igénybe veszik a minisztérium nyitott ajtajait, de kérik előterjesztéseik teljesítését. A miniszter felhívta a felszólalót, hogy írásban terjessze elő a cserzőanyagokra vonatkozó tényállást, hogy ezt Belgráddal megbeszélhesse.

Többek felszólalásai után a miniszter köszönetet mondott az elhangzott megjegyzésekért és biztosította az értekezletet, hogy mindezekkel behatóan foglalkozni fog és rövidesen újra eljön a kereskedők és iparosok közé, hogy továbbra is megismerje panaszait és kívánságait.

Az új lisztelajstromok ügyében a temesvári kamara és a kereskedők szövetsége is eljár a minisztériumban

A búza értékesítéséről szóló törvény kötelezően előírja a kereskedők részére új lisztelajstromok vezetését, amelyekbe pontosan be kell vezetni az üzletbe érkező összes lisztmennyiségeket és a naponta eladott liszt-kvantumokat is. Ezt azért írja elő az új lisztrendszer, hogy bármely pillanatban meg lehessen állapítani valamely üzletnek raktáron levő lisztkészletét és a forgalmát. A lisztmennyiségeknek ez az összeírása a nagyobb üzletknél nem ütközik nehézségekbe, mert ezen üzleteknek megvan a kellő számú személyzetük ahhoz, hogy a törvény előírásainak megfeleljenek. A kiskereskedőknél, főképpen pedig a szatócsoknál, ezen összeírást nehéz pontosan megvalósítani, mert ezek nagyjára személyesen szolgálják ki vevőiket, vannak, akik katonai szolgálatot teljesítenek és távollétükben családjuk valamelyik tagja látja el az üzlet vezetését, tehát a lisztregiszterek pontos napi vezetéséhez idejük nincs, de nem is értenek hozzá.

Mindezekre való tekintettel a temesi Kereskedelmi Testületek Szövetsége elhatározta, hogy az új lisztrendszer életbelépésének időpontja, vagyis április elseje előtt kérelemmel fordul a központi lisztértékesítő hivatalhoz, amelynek elnöke a nemzetgazdasági miniszter, hogy bizonyos könnyítéseket engedélyezzen a lisztelajstrom vezetésével kapcsolatosan a kiskereskedőknél. Ezek a könnyítések a következők volnának: A patenta fixa első tíz osztályába sorozott kiskereskedők mentesüljenek az összeíró számlák, (factura globala) napi kiállítása és

az adóhivatalnál való bemutatása alól. Ezeknek engedjék meg, hogy havonta egyszer állíthassák ki ezeket az okmányokat. A patenta fixa tizedik osztályától felfelé esetleg lehetne ezen okmányok kiállítását hetente kérni. Ezzel egyidejűleg a Kereskedelmi Testületek Szövetsége úgy a pénzügyminisztériumhoz, mint a Nemzeti Repülőalap igazgatóságához is kérvényt terjeszt és hivatkozással arra, hogy ezek az összesített számlák csupán formai okiratok és nem tényleges számlák, mentesüljenek a kötelező számlabélyeg leróvása alól.

A kereskedelem könnyítését célzó ezeket az emlékiratokat Dragan-Körner József dr., a Kereskedelmi Testületek Szövetségének főtájkára a napokban személyesen nyújtja át a fővárosban az illetékes hivatalokban.

A lisztelajstromok vezetésével kapcsolatban a hivatalos lap március 7-iki száma közli, hogy azok a falusi kiskereskedők, akik legfeljebb öt kiló lisztet adnak el egy-egy vevőnek, nem kötelesek ilyen lisztelajstromot vezetni. A temesvári kereskedelmi és iparkamara most kérte a minisztériumot, hogy ezt a rendelkezést terjesszék ki a városi kiskereskedőkre is az adózás bizonyos csoportjáig. Hivatkozik a kamara a cégbejegyzést módosító törvényre, amely egy kategóriába sorolja a falusi és a városok külső területén levő kiskereskedőket. A legalacsonyabb adófizetési osztályokban levő városi kiskereskedők tehát szintén mentesülnének a lisztelajstrom vezetésé alól.

Készül az új árszabási törvény végrehajtási utasítása

Március 14-ig el fog készülni a végrehajtási utasítás a termelés és árszabás március 4-én kihirdetett törvényéhez, — így jelentik ezt Bucurestiből, a nemzetgazdasági minisztérium ezzel megbízott bizottsága köréből. A hírek szerint a minisztérium él a törvényben biztosított jogával és

nagy tömeg árút vesz ki a törvény hatálya alól,

mint amelyek nem szigorúan közszükségleti és általános fogyasztási cikkek. Ha igazak lesznek a hírek, akkor a sok ezer nem közszükségleti cikkből csak néhány száz lesz olyan, amely az új törvény árelenőrzési és jelentési kötelezettségei alá fog esni.

A másik korlátozása a törvény hatályának az lenne a hírek szerint, hogy nem az összes nagykereskedők lennének kötelesek az előírt bejelentéseket megtenni, mert felmentenék az alól mindazokat a nagykereskedőket, akik a törvény életbeléptekor egyben a közvetlen fogyasztó részére is árusítottak, tehát kicsinyben is folytat-

ták üzletüket. Ha ez a rendelkezés tényleg megvalósul, akkor

az új törvény bejelentési kötelezettségei alá csak mintegy 4000 kimondottan és kizárólag nagykereskedő kerül.

Ebben az esetben is azonban megmarad a mentesített nagykereskedőkre is a március 4-iki árszabás törvényének a tilalma és az a kötelezettségük, hogy az árakat üzlethelyiségükben ki függeszteni és jelezni tartoznak.

Az országos egyesületek részéről kérelemmel fordultak a nemzetgazdasági minisztériumhoz, hogy a március 24-én lejárató bejelentési határidőt hosszabbítsa meg.

Miután azonban mindezek egyelőre csak tervezetek és a miniszter a beérkező összes javaslatok átvizsgálása után dönt a végrehajtási utasítás végleges szövegéről, az érdekelteknek egyelőre úgy kell felkészülni, hogy szükség esetén mindannyian eleget tehessenek a törvény legszigorúbb értelmezésének is.

== Bónok letétele a vasúti óvadékoknál. A CFR igazgatósága részletes útmutatást adott ki arról, hogy az árveréseknél szokásos úgynevezett ideiglenes és a szerződések biztosítására szolgáló végleges óvadékokat mennyiben kell hadfelszerelési bónokban letenni. Az idevonatkozó törvény szerint az óvadék 25 százalékát feltétlenül bónokban kell letenni, de ez a kötelezettség csak 12.000 leit meghaladó óvadékoktól felfelé kezdődik. Ha valakinek a leendő óvadéknál nagyobb összegű bónjegyzése van egy tételben, kérheti a letétpénztárt, vagy a pénzügyigazgatóságot, hogy elosztott elismervényeket állítson neki ki avégből, hogy a 25 százalékot külön letehesse. Azok a cégek, amelyek általánosságban mentesítve vannak a vasútnál az óvadék letételétől, ezután 25 százalék bont kötelesek letenni és csak a további 75 százalékra maradnak mentesek.

(=) A lábbeli és bőrparosok temesi céhe március 25., illetve 26. napján délután 4 órakor tartja rendes évi közgyűlését az Eugen de Savoya-ucca 4. szám alatt levő helyiségében.

(=) Nagykereskedők jelentkezése a kamaránál. A temesvári kereskedelmi és iparkamara felhívja azokat a nagykereskedőket, akik a március 4-iki árelenőrzési törvény 20. szakaszának rendelkezései alá esnek, hogy közöljék a kamarával a cégüket, székhelyüket és azokat az árúkat, amelyeknek az eladásával foglalkoznak. Ezt a bejelentést a kamaránál legkésőbb március 16. napjáig kell megtenniük.

== A pamut és mőselyem illetékének átértékelése. A hivatalos lap minisztertanácsi határozatot közöl, amely a pénzügyminisztert felhatalmazza a pamut, pamutfonal, vigogne- és fioccofonalak illetékeinek átszámítására és egyben a pamutszövő és fonó gyárakat, valamint az importőr kereskedőket arra kötelezi, hogy jelentésük be a pamut és vigogne-fonal álladékaikat március 10-én este volt mennyiségek szerint. A nyers fiocco és a fiocco-fonal vagy szőtt árú nem jelentendő be, ezeknél illetékváltozás nem lesz. A rendelet részletesen közli azokat a kg-kénti illetékváltozásokat, amelyek az ezen árúkra vonatkozó vámtételek szerint fizetendőek lesznek március 11-től kezdve.

== Románia élőállatkivitele februárban. Bucurestiből jelentik: Február hónapban Constanta kikötőn át a következő állatkivitel bonyolították le: Palesztinába és Görögországba 2062 ökör, 1410 juh és 18.555 szárnyast exportáltak. Kürtösön keresztül 423 ökrot és 3661 sertést szállítottak Németországba, Biharpuspöki határállomáson pedig Németországba, a Cseh-morva protektorátusba és Magyarországra 123 ökrot és 1312 sertést vittek ki.

== Több cikket kivettek a közszükségleti listáról. Bucurestiből jelentik: Minisztertanácsi határozattal a következő elsőrendű közszükségleti cikkeket törölték a közszükségleti cikkek jegyzékéből: Napraforgómag, repace, kender, len, ricinus, cukor és rézgalic. A rézgalicot továbbra is a minisztérium által megállapított áron szabad forgalomba hozni, a cukorra vonatkozóan pedig a március 4-iki ár marad érvényben.

77 év — és sem reuma, sem köszvény.

Olvassa kérem azt az érdekes levelet, melyet D. ur ír nekünk Párizsból: „Szerintem mielőtt az Urodonalról véleményt mondunk, szükséges, hogy előzőleg azzal rendszeres kúrát tartsunk. Részemről ezt minden hónapban pontosan betartom és sem reumám, sem köszvényem nincsen, pedig elértem a 77 éves kort. Tavaly ugyan cukorbeteg tünetei kezdtek mutatkozni, de szokott Urodonal-kurám hamar megszüntette azokat. Ez annak köszönhető, hogy az Urodonal kiméltlenül eltávolítja a szervezetből a hűgysavat annak sóit; a hangyasavat és a koleszterinát. A májat rendbehozza és ismét képessé teszi összes funkcióinak elvégzésére: minden életkorban az Urodonal csak jótékony hatással lehet. Összetétele egészen kivételesen hatékony és már többször képezte kiváló orvosok tanulóanyagát valamint a párizsi Tudományos Akadémia és az Orvosi Akadémia közleményeinek tárgyát.

URODONAL

egészséget ad és meghosszabbítja életterét.

Gyógyszertárakban és drogeriákban kapható.

Sokoldalú és bőséges anyagu lesz a budapesti mezőgazdasági kiállítás

Budapestről írják: Az országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár rendezőbizottsága vitte Teleki Béla gróf főispán elnökletével gyűlést tartott, amelyen Konkoly Thege Sándor dr. főtájkár számolt be a közel jövőben megnyíló kiállítás előkészítő munkálatairól. A rendezőbizottság örömmel értesült arról, hogy ennek a világháború utáni 20-ik kiállításának az előkészületei a rendkívüli viszonyok és az időjárási viszonyok ellenére zavartalanul folynak és az összes csoportokban olyan bőséges anyagot jelentettek be, ami az összes kiállítási istállók férőhelyeit és csarnokokat meg fogja tölteni, sőt egyes állat csoportokban a bejelentett létszámot lényegesen csökkenteni kellett.

A tenyészállatcsoporton lesz idén is a kiállítás sulypontja. Az összes tenyészállatcsoportban együttvéve mintegy 5000 kiváló minőségű és nagyértékű állat fogja képviselni a kiállításon Magyarország fejlett állattenyésztését. Az előjelek után ítéelve kedvező vásári forgalomra lehet számítani, annál is inkább, mert a kiállítás alkalmából az értékesítés előmozdítása érdekében többféle jelentős tenyészállatvásárlási kedvezményt sikerült biztosítani. A háromfikiállítás és a kutyabemutatók is nagy érdeklődésre számíthatnak.

A kiállítás látványosságát hatásosan fogják kiegészíteni a lókiállítás kapcsolatos változatos programu lovasmérkőzések, lovasmutatványok és játékok, amelyekhez több napos concours csatlakozik. A fogatversenyekre és bemutatókra nagyszámú jelentkezés érkezett.

Látható lesz a kiállításon a kiscsorda mintaszerű tejjagdóságát bemutató udvarban munka közben egy tökéletesen felszerelt falusi kis tejüzem is. A vidéki nép életét bemutató kiállítási falu egy somogy megyei kunyhóval bővül ez évben. A hazai mezőgazdasági gépjármű és a külföldi gépjármű képviselői, nemkülönben a gazdasági üzemanyagokat forgalomba hozó vállalatok, több faiskola és kertészeti a múlt évinél is nagyobb készültséggel fog felvonulni a kiállításon.

A kiállítás iránt máris megnyilvánuló nagy érdeklődés után ítéelve, a látogatottság belföldről és külföldről is igen kedvezőnek ígérkezik. A szomszédos államokból, különösen Jugoszláviából és Szlovákiából igen élénk az érdeklődés és kilátás van tenyészállatvásárlásokra is.

== A pamutfonal áresése. A bucurestii piacon a 20-I. jelű pamutot 360 leiért kínálták kg-ként. Dacára az áresésnek, a nagy mennyiségben ajánlott árúra vevő nem volt. Az új külkereskedelmi és deviza rend követeztében mutatkozó árcsökkenési irányzat előhívta a rejtőzködő készleteket. Másrészt az új árszabási törvény rendelkezése is eladási ajánlatot hozott felszínre, amely a rendesnél nagyobb beszerzések tilalmát tartalmazza. Ugyanezek az okok egyébként a kávépiacon is áresést hoztak létre. Így a Rio I. kg-ját 210 leiért ajánlották.

== A bányási gabonapiac az árak a következők: búza 535, tengeri 420, korpá 330, zab, 520, muharmag 1050, napraforgómag 950, tökmag 1500, tavaszi árpa 520 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 62 lei kilónként.

Csödbement iparos többet önálló munkaadó nem lehet

A munkaügyi minisztérium 68.300 számú rendelkezésével értesítette az ipari munkaadó céheket, hogy az az iparos, aki csödbement, mint önálló ipari munkaadó többet nem dolgozhatik. A csödbement ipari munkaadó azonban alkalmas lehet más iparos műhelyében mint mester, mert ezen munkássága nem kötelezi iparengedély megszerzésére. A vagyombukott iparos tagja lehet ugyan a céhnek és alkalmazott is lehet más üzemnél, mint vezető személy, mert a törvény 7. szakasza nem zárja ki azt, hogy a csödbement iparos továbbra is tagja lehessen a céhnek. Az ilyen iparos azonban nem lehet tagja semmiféle vizsgáztató bizottságnak, mert a törvény előírja, hogy a bizottságok tagjai csak önálló műhellyel rendelkező munkaadó iparosok lehetnek, akik műhelyüket maguk vezetik.

A nyers marhabőrök új ára. A nemzetgazdasági miniszter március 11-én közleményt adott ki a nyers marhabőrök árának megszabásáról. E szerint 6 hónapnál idősebb fehér borjúbőr kg-ként 60 lei, a vörös 62. Öregborjú bőr fehér, 16 kg-on alul, kg-ként 53 lei. Bivalybőr, fehér, kg-ként 40 lei. Bivalyborjú bőr, bármilyen súlyban, kg-ként 45 lei. Az árak hús, köröm, fej stb. nélkül értendők, letisztítva, a bucarestii vágóhíd szabályai szerint. Ugyancsak a bucarestii vágóhíd szabályai szerint történik a levonás vér, szarv, stb. súlyért, valamint egyéb hiányosságokért, azonban a levonás nem haladhatja meg a fenti árak 10 százalékát. Az árszabás csakis azokra a jószágokra vonatkozik, amelyeket március 11. után vágta, illetve vágnak le.

Ki számít iparosnak. A temesvári kereskedelmi és iparkamara azzal a kérelemmel fordult a kamarák országos szövetségéhez, tudja meg a nemzetgazdasági minisztériumtól, hogy a március 4-iki új árelenőrzési törvény kit ért „iparos” megjelölés alatt és mi az „ipar” meghatározása. A munkatörvény 151. szakasza szerint ugyanis iparos az, aki tíz alkalmazottal, vagy húsz lóerővel dolgozik. A kartell törvény szerint viszont gyárnak az tekintendő, amely az említett munkaerőnél többel dolgozik. Az új árelenőrzési törvényben foglaltak helyes magyarázása érdekében kérte a temesvári kamara az iparos és ipar pontos körvonalozását.

A kékkő új maximális ára. A nemzetgazdasági minisztérium a kékkő gyári eladási árát 48, nagykereskedői árát 49, kicsinybeni eladási árát pedig 50 leiben állapította meg. Ezentúl tehát a fogyasztónak 50 leinél drágábban nem lehet kékkövet eladni. A kiskereskedők ügyeljenek arra, hogy 15-én esedékes helyzetjelentésükben már a kékkő új maximális ára szerepeljen.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.51—76.32, belgas 23.96—24.30, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.68—4.77, svájci frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincnégy százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: drachma 0.99—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, német márka 40.50—41.50 és 49—50, pengő 26.50—27, olasz líra 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

TARHONYA

Írta: SZENTIRMAY GIZI

Zoli szerelmes levelet írt, éjjeli zenét adott, virágot küldött, udvarolt és Ancsurit meg otthon ült és mindezeket tudta.

Nem haragudott Zolira. Hiszen az nem tehetett róla, hogy ő szerette, ezt belátta, mert okos kislány volt, de szívének azért még sem tudott parancsolni.

A ház megváltozott. Bele költözött a szomorúság. Anyu sokszor próbálta a régi hanggal megvilágítani, de ez nem sikerült. Hamis volt a csengése és csak kongott, mint egy sötét penészszagú pincében.

Anikó az a csendes kis valaki lett, aki volt három éves koráig, amíg anyu meg nem érkezett.

Ebben a korban pedig a szomorúsággal nem lehet társat találni és így egyedül maradt. Még barátnői sem igen voltak, nemhogy fiú foglalkozott volna vele.

Ahogy az idő mulott, az élet mind keservebb lett.

És amennyiben Zoli is szeretett, hát Zoli is csalódott. Bizony nem egyszer. Anikó okos lány lett és tudta, hogy minden hiába. Sok tépelődés után rájött, hogy a legokosabb az lenne — ha elkerülnének egymástól messzebbre. Így tehát egy nap azzal állott elő, hogy elutazik rövid időre valamelyik rokonához.

SPORT

A vasárnapi Román Kupa és nemzeti bajnoki mérkőzések játékvezetői

A központi bíróbizottság kijelölte a vasárnapi mérkőzések játékvezetőit. Az Aradon lebonyolításra kerülő egyetlen nemzeti bajnoki mérkőzést, amelyet az AMTE és a CAMT együttesei játszanak Muresan vezet. A nemzeti B-osztály mérkőzéseinek játékvezetői: Lugoson: Vulturii—Gloria (Arad), bíró Sepi, Temesvárott: Electrica—CFR Piski, bíró Munteanu, Turnu Severinben: CFR—Chinezul, bíró Körmety, Lupényban: Minerul—Jiul, bíró Cretu, Medgyesen: Spárta—Mica, bíró Koich. A március 23-án lebonyolításra kerülő Venus—Juventus mérkőzés játékvezetője Kroner Emil, március 24-én: AMTE—Gloria CFR, bíró Radulescu Costel, Sportul Studentesc—UDR, bíró Morariu, FC Rapid—Kárpát FC, bíró Russu Gabriel, Ripensia—Unirea Tricolor, bíró Ionescu Tope, CAMT—Victoria, bíró Ceureanu. A nemzeti bajnokság B-osztályának március 24-iki fordulójára: Spárta—Vulturii, bíró Tepeneag, Mica—Electrica, bíró Husztig, CFR Piski—Minerul, bíró Dragomir, Jiul—CFR Severin, bíró Chesnoiu, Chinezul—Gloria, bíró Boldur.

Sportheiress mindentelől

Auer Ricsi vezet a nemzeti bajnokság góllövő listáján. A nemzeti bajnokság góllövőlistáján továbbra is Auer Ricsi vezet 12 góllal. Utána következnek Bodola, Iordache és Gica Popescu 11—11 góllal. Tíz gólosok Bogdan, Zsizsik, nyolc gólosok Constantinescu, Kovács, Bindea, hét gólosok Marksteiner, Barátky, hat gólosok Batrin, Lukács, Sípos, Praszler.

A hét tizenegye. A Timputul sportszerkesztője a vasárnapi mérkőzések és a játékosok teljesítménye alapján a következő legjobb együttest állította össze, amely a hét tizenegye: Hevesi—Sfera, Negrescu—Simatoc, Juhász, Lupas—Bindea, Ploesteanu, Humis, Spielmann, Gica Popescu.

Sípos még mindig gyengélkedik. Sípos, a Rapid FC kitűnő szélsőjátékosa az UDR elleni mérkőzésen meghűlt és még ma is gyengélkedik. Nem vehetett részt a vasárnapi mérkőzésen sem és valószínűnek látszik, hogy a Román Kupa mérkőzésen sem játszhat.

A török szövetség elfogadta a román meghívást. Románia B) válogatottja április 14-én a török válogatott ellen játszik Bucarestben. A török válogatott ezenkívül április 16-án is a román fővárosban szerepel. A török szövetség átiratban értesítette a román szövetséget, hogy a meghívást elfogadja és a nemzeti válogatott csapatot április 14 és 16-ra elküldi a román fővárosba.

Angol—francia visszavágó mérkőzés Londonban. Az angol és francia válogatott csapatok legközelebb Londonban mérkőznek össze erejükét. Természetesen a két ország katonai válogatottjáról van szó, amely azonban nem sokban különbözik a „nagy” válogatottól, mert a játékosok nagyrésze katonai szolgálatot teljesít.

Anyu ijedten kapott öszülő hajához, összedagott valami érthetlent, sirt is, de hiába!

— Istenem, édes jó Istenem segíts meg mindannyiunkat, hát ez nem lehet, ezt nem engedheted meg, itt valaminek történnie kell!

De semmi se történt.

Zoli egy szép napon azt vette észre, hogy a Niki kofferjei kint állanak a folyosón. És ekkor Zoli hirtelen felébredt. Kicsit későn. Hiszen Zoli férfi volt.

Nyugtalanul jött-ment az elhagyatott házban, sehol sem találva helyét. Niki elmén és soha többet nem jön vissza. Niki talán férjhez is mén egyszer és üres lesz minden. Nem lesz senkije, hiányozni fog a társa. Mert Nikinél hübb, jobb, megértőbb és közelebbi barátja nem volt.

Rossz rá gondolni...

Az őszi nap beragyogta a házat, ahol gyerekek, fiatalok és boldogok voltak.

Ránevetett a tarhonyára is, amely ott száradt aranysárgán egy tulságosan nagy deszkán, amelyet anyu egy szék támlájával is alátámasztott, mert hiszen az asztal sokkal kisebb volt, mint maga a deszka.

Jöttek, mentek. Egyik ki, másik be. Csendben, szomorúan. Mindannyian az érzelmeikkel viaskodva, határozatlanul...

...Nem tudni, hogyan történt. De egyszerre egy koppanás, két-három csapódás és a deszka lent

Rádió

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 14.

Bucaresti. Radio Romania és Radio Bucaresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Busuioac Neiu és zenekara hangversenyez. 13.05: A rádió szalózenekara hangversenyez. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: A rádió szalózenekara folytatja hangversenyt. 14: Rádió újság. 14.20: A rádió szalózenekara folytatja hangversenyt. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Rádió Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.15: Országok zenében, hanglemezek. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucaresti. 20: Előadás. 20.15: Ének hangverseny. 20.45: Rádió újság. 21: A Filharmonica szimfonikus zenekar hangversenye. 21.50: Rádió újság, sporthírek. 22.40: Operett énekesek hanglemezeiről. 23.15: Híres hangversenyek hanglemezeiről. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Móróc Pál elbeszélései. 11.45: Felolvasás. 13.10: Szalózene. 13.40: Hírek. 14.30: Katonazene. 15.30: Hírek. 17.15: Ruzsin hallgatónak. 17.45: Idő, időjárás, hírek. 18.15: Előadás. 18.45: Zongora hangverseny. 19.05: Előadás. 19.30: Cigányzene. 20.15: Hírek. 20.30: Rómeó és Julia, Táncköltemény 1 felvonásban. 21.20: Hírek, sporteredmények. 22.55: Hírek. 23.45: Budapest II. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.25: Cigányzene.

Budapest II. 17.15: Filmdalok és táncszámok. 18.15: Hanglemezek. 19.45: Angol nyelvtanítás. 20.30: Szavaltatok. 21: Hírek. 21.25: Magyar tánclemez. 22.35: Időjárásjelentés. 22.40: Előadás. 23: Filmszámok hanglemezeiről.

PÉNTEK, MÁRCIUS 15.

Bucaresti. Radio Romania és Radio Bucaresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok, előadások, művészeti és kulturális hírek, sport. 13.40: Haendel művek hanglemezeiről. 14: Rádió újság. 14.20: Könnyű zene hanglemezeiről. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucaresti. 20: Előadás. 20.15: Könnyű zene hanglemezeiről. 20.30: Rádió újság. Egyházi zene közvetítés. 22.05: Rádió újság, sport-hírek. 23.10: Híres hangversenyek hanglemezeiről. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 9: Ébresztő. Majd: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: Református istentisztelet. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 128: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Opera zene. 14.45: Hírek. 15: Magyar művészelemek. 17: Előadás. 17.30: Zongora hangverseny. 18: Hírek. 18.15: Szalózene. 19.10: Petőfi-versek. 19.30: Cigányzene. 20.15: Hírek. 20.25: Cigányzene. 20.40: Bánk bán. Tragédia öt felvonásban. 22.40: Hírek. 23.10: Magyar tánclemez. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene.

Budapest II. 12.15: Cigányzene. 17.40: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Magyar szerzők művei. 22.35: Időjárásjelentés.

feküdt a földön, a tarhonya meg... a tarhonya a Niki bepakkolt kofferjében.

— Jaj, hát ez hogyan történt? Nahát ez borzasztó! De hiszen senki sem volt a közelében...

Anyu ijedten kapott egy csomó fehérenemű után, de a tarhonya legurult és beleveszt a többi ruha alá. Mind mélyebbre és mélyebbre.

Ki kell szedni mindent.

Csend lett.

Egy régi emlék villant eléljük és erre gondoltak.

Az Anikó nagy, bánatos szeme egy pillanat alatt megváltozott és rámosolygott Zolira. Zolira, aki visszanezett a multba és annak minden elmúltott szépségét most ott látta ragyogni a Niki fekete szemében.

Zoli volt az első, aki magához tért. Elszárvan nyalábolta ki a gondosan vasalt fehéreneműt és jókedvűen dobálta szét.

Anyu megfordult és bement. Ő tudta, hogy most dül el mindannyiuk sorsa.

Még hallotta a fia kérdését:

— Ugye itt maradsz?

— Igen — volt a határozatlan válasz.

— De örökre — ugye Niki?...

— Örökre!...

Anyu pedig a két kezét szívére szorítva, lecsukott szemmel imádkozott:

— Én édes jó Istenem, köszönöm Neked, hogy megtaszítottad kicsit azt az áldott tarhonyát!...

Vége.

Ötezer ember jelenlétében temették el a mehalai családirtás három áldozatát

A mehalai temető felé vezető utakat már a kora délutáni órákban ellepte az emberek sokasága. Megmozdult Mehala egész lakossága, de más városrészekből is hatalmas tömegben vonultak az emberek, hogy a borzalmas és megrendítő családi dráma utolsó fejezetének tanui lehessenek. A temetőbe valósággal özönlött a közönség és délután 4 óráig már zsufolásig megtelt a halottas ház előtti tágas térség. A halottas ház fekete drapériával bevont bejárata előtt több ízben olyan veszedelmes tolongás támadt, hogy végül is a rendőrségnek kellett rendet teremtenie. Az emberek látni akarták a három barna koporsót, amelyben most már mindennel és mindenkiel megbékélten a kis család tagjai fekdtek.

A fekete lepellel bevont ravatalon koszorúk, virágcsokrok és örökzöld borították a három koporsót. A két szélsőben a szülők, a középsőben a 13 éves kislány, akinek hajába font fehér szalag szimboluma lehetett annak, hogy az apa és anya közötti végzetes harcban ártatlanul omlott ki a vére. A gyertyák füstölgő sárga lángjait bágyadtan tükrözték vissza a koszorúk szalagjain az utolsó üzenetek aranybetűi.

— Lilikénk! Lilikénk! — így zokogtak a halott kislány iskolatársnői, akik Frech Irén-

két Lilikének becézték. Sirtak és zokogtak, mert nem tudták megérteni, miért kellett barátjuknak itthagyni őket.

A három koporsó előtt fájdalmas és mély-séges gyásszal álltak Frech Kari szülei is. Az öreg szülők a rémes tragédiával nemcsak jó fiukat veszítették el, aki még csak a gondolatát sem tudta elviselni annak, hogy férfiui becsületét másvalaki megtapossa, hanem unokájukat is, aki büszkeségük és szemefényük volt. Megtört pillantással nézték halvány kis arcát, a melyről a kegyetlen halál lecsókolta az élet piros rózsáit.

És megrendítő könnyek zápora borította el az öreg Groszmayer, az asszony apjának az arcát is, akinek ugylátszott, a váratlan csapás kiapasztotta a könnyeit. Amikor a koporsókat lezárták, az ő fájdalma is könnyekben oldódott fel.

A temetés kitűzött időpontjáig közel ötezer főre menő tömeg gyűlt egybe. Nemsokkal ezután megérkezett Pater Valentin szalvatóriánus atya, aki a szertartást végezte Reiter Károly kántor segédlete

mellett. Szállt az ősi szertartás szerint a Mindenhatóhoz könyörgő ima, tömjénfüst gomolygott az ég felé és a pap beszentelte a három halottat.

Ezután elindult a menet a közös sír felé. Frech Károly koporsóját négy egykori Kinizsi-játékos: Schiller, Chambre, Fenyvessy és Steiner Rudi, az elhunyt volt játékos társai vitték.

— Isten veled édes jó fiam — zokogta az anya...

— Kicsi unokám!... Istenem, Istenem... — sirt a fehérhajú apa.

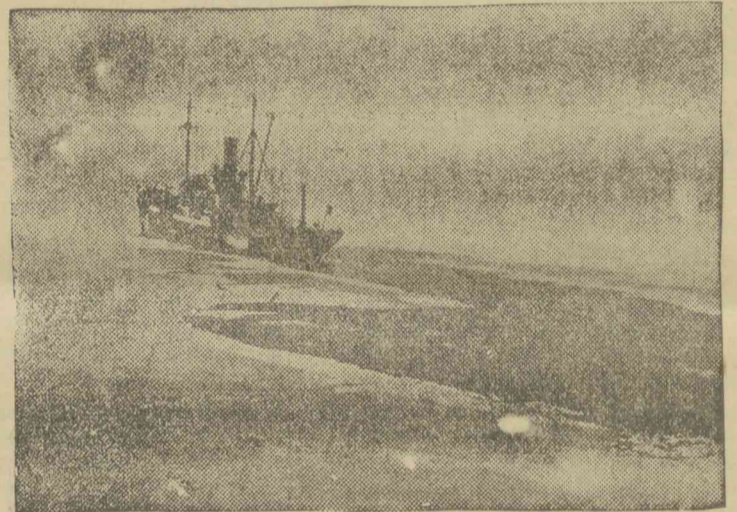
Kari öccse pedig a koporsóra borulva megcsókolta annak fáját, amely örökre elrejtette előle szeretett bátyja arcát.

A nyitott sírnál elhangzott a pap utolsó imája, a megrendítő utolsó Istenhozzád. Munkatársai és a CFR sportegyesület küldöttei kegyeletes búcsúbeszédben emlékeztek meg Frech Kariról, a jó bajtársról és egykori futballistáról, aki játékos társainak mindig megértő pályatársa volt. Ezután megajtották a vasuti alkalmazottak temetkezési segély egyesületének zászlóját a sír mélye felé dübörgő koporsó felett. A szülők zokogó szavai egybevegyültek a göröngyök dübörgésével. A nagyszámú közönség a temetői csendben könnyes szemmel szemlélte a meggyötört hozzátartozók vigasztalan gyászát. A föld pedig lassan elborította a három koporsót, amelyben három egykor boldog ember aludta örök álmát.

A DÉLI HIRLAP BUCURESTIBEN

a következő kioszkokban kapható:
Calea Victoriei és Bdul Elisabeta sarok
Calea Victoriei és Bdul Academiei sarok
Str. Lipscani, az Elite kávéházzal szemben
Str. Academiei, Union és Stanescu szállodák-
kal szemben
„Carpati”, Esplanade szállodával szemben
„Literatura”, Calea Victoriein

A tengeren befagyott hajó. A felvétel egy német jégtörő hajóról készült, mely ezt a gőzöst kiszabadította a tenger jegének rabságából.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata La novari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Atlast keres

Órákönyvelést vállal mérlegképes könyvelő. Cimeket a kiadóba kéri. 845

Lakás

Déli fekvésű 5 szobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő, vagy irodai célokra alkalmas május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Atas-vétel

Modern gyermekkosci eladó. Str. Ab-rud 9. 906

Pénzhez akar jutni? Úgy adjon el, míg magas árat kaphat brilliáns és arany, ékszer, ezüst és perzsaszőnyeg-ért. Sternberg-től Str. Mercii 1. 258

Eladó Telefunken rádió 3 lámpás há-lózzati és egy kerékpár. II., Str. Apa-teu 30. 725

Ford autóhoz külső köppenyt 450/21 méretben vételre keresek. Ing. Schedi-vez, IV. Bratianu 39. 734

Dúra elem I.-t 15 lei! Super elem pa-tent 15 lei! Corobal elem 14 lei! Rá-dió hallgatóknak engedmény. Veszek: használt kerékpárt, varrógépet és gyermekkosci „Motorica” Arad.

A legjobb timisoarai kávéház

teljesen újonnan berendezve, 300 ezer lei óvadékkal, 5 évre, azonnal bérbeadó

Bővebbet: Szabó Istvánnál, Temesvár, IV., I. Bratianu-u. 27. Telefon: 45—18.

Eladó 5 és 20 hold föld Timisoarán. Érdeklődni III., Str. Virgil Onitiu 3. a háztulajdonosnál. 737

Legjobb tőkebefektetés perzsaszőnyeg

Olesó árban zsákszőnyegek és fona-lak. ORIENTAL perzsaszőnyegsző-vőde, IV., Bul. Berthelot 5.

Tartós hullám

a legmodernebb készülékkel és gép nélkül

Waltrich

fodrász

Traian-lér 8. szám

Butorokat

nagy választékban, részletre is, a régi árban elárusítok UNGOR I., Merczy-u. 7.

Gyárak figyelmébe!

Gyártok motortengelyeket, mo-torfejeket, transmíssiókat, tűz-szekrényeket és mindenféle gép-alkatrészeket. — Vállalok nagy-méretű gyalulási, eszterga és hengerfurási munkákat. — Elektromosan hegesztünk min-denféle tárgyakat a legponto-sabb kivitelben.

Ing. Coloman Schedivetz
fabr. de masini, Timisoara IV.
Str. I. C. Brătianu 39 szám.